

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

6/2026

Červen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE**
Dokumentační bulletin MF
**Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. Jiří Benda, MgA. Alžběta Bublanová,
Ing. Martina Fričová, Bc. Ivana Janoušková,
Mgr. Libor Kadavý, Mgr. Jiří Machonský,
PhDr. Lenka Tvrdá, Mgr. Eva Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 19. 6. 2026
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

[https://knihovna.urad.mfcz.cz/
bulletin.php](https://knihovna.urad.mfcz.cz/bulletin.php) (intranet)

[https://www.mfcz.cz/cs/ministerstvo/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin/](https://www.mfcz.cz/cs/ministerstvo/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin/) (internet)

Do čísla přispěli:

MgA. Alžběta Bublanová,
Ing. Martina Fričová, Bc. Ivana Janoušková,
Mgr. Libor Kadavý, PhDr. Lenka Tvrdá,
Mgr. Eva Vaňová

Vážení čtenáři,

červnové číslo našeho časopisu Vám vedle obvyklých rubrik opět přiblíží odbornou literaturu formou rozhovorů. Pestrá škála aktuálních témat je tentokrát zastoupena dvojicí doplňkových textů ke knižním novinkám z fondu Odborné knihovny Ministerstva financí.

Rozhovor s Lenkou Farkačovou vychází z její knihy o vztahu práce a peněz a otevírá téma proměny pracovního trhu i samotných očekávání zaměstnanců. Jak ukazuje, stále větší roli nehrají jen mzdy, ale také smysluplnost práce, pracovní podmínky či psychická pohoda. Do popředí se dostává flexibilita, tlak na zkracování pracovní doby či větší otevřenost zaměstnanců při vyjednávání o podmínkách. Firmy tak stojí před nutností přehodnotit tradiční modely řízení i odměňování – nejen z hlediska efektivity, ale i dlouhodobé udržitelnosti pracovních vztahů.

Druhý rozhovor, vedený s Mojmírem Hamplem, se opírá o knihu věnovanou globalizaci a jejím proměnám. Přináší pohled na svět, v němž se tempo globalizace zpomaluje a ekonomické rozhodování je čím dál více ovlivňováno geopolitikou. Ztráta jistot, na nichž byl postaven dosavadní ekonomický model – od levných vstupů po stabilní mezinárodní řád – nutí státy i firmy hledat nové strategie.

Oba texty spojuje reakce na různé proměny současného světa: zatímco jeden ukazuje změny na úrovni jednotlivce a pracovního prostředí, druhý je reflektuje v širším rámci měnící se globální ekonomiky.

Přejeme Vám inspirativní čtení červnového čísla. Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy

Mgr. Jiří Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

The ITI Database: New Data on International Tax Institutions, vytvořená týmem Tübingen Research School of International Taxation (RSIT) a dostupná jako open access, představuje jednu z nejkompaktnějších dostupných databází mapujících institucionální rámec mezinárodního zdanění. Databáze pokrývá více než 200 jurisdikcí a období přes 20 let, což umožňuje detailní analýzu časových trendů, mezinárodních rozdílů a dopadů daňových politik na chování multinárodních podniků (MNEs) i na daňové příjmy států:

<https://www.springerprofessional.de/en/the-iti-database-new-data-on-international-tax-institutions/50723632>

Publikováno na webu MF

Státní rozpočet v kostce - 2026:

<https://mf.gov.cz/cs/rozpocetova-politika/statni-rozpocet/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2026-64242>

Fiskální prognóza ČR – květen 2026:

<https://mf.gov.cz/cs/rozpocetova-politika/makroekonomika/fiskalni-prognoza-a-fiskalni-vyhled/2026/fiskalni-prognoza-cr-kveten-2026-64151>

Uzavření Odborné knihovny Ministerstva financí

Ve dnech 24. 6. – 17. 7. bude Odborná knihovna Ministerstva financí uzavřena. V případě urgentní potřeby výpůjček se prosím obračete na linku 2588 nebo na email knihovna.mfcr.cz.

Nevrácené výpůjčky budou automaticky prodlužovány bez upomínek a poplatků.

Letní provoz Odborné knihovny Ministerstva financí

V termínu 20. 7. – 31. 8. bude Odborná knihovna Ministerstva financí otevřena v obvyklé letní době:

pondělí: 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00

úterý: 9:00 - 12.00

středa: 9:00 - 12.00, 13.00 - 15.00

čtvrtek: zavřeno

pátek: 9:00 - 12.00

O B S A H

Rozhovor s autorem..... 4

- Lenka Farkačová: Požadavky zaměstnanců se mění. Firmy už nabízí psychologické poradny a ve hře je zkrácená pracovní doba 4
Mojmír Hampl: Zlaté časy globalizace jsou pryč. Nastává veliká změna..... 7

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....10

- Daně..... 10
Finance. Bankovníctví. Měnový systém 15
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny 17
Informatika. Počítače 19
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace 20
Obchod. Cla. Mezinárodní finance 21
Podnik a podnikání 22
Pojišťovnictví. Sociální péče 22
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství 23
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé 23
Právo..... 25
Statistika. Demografie. Sociologie 29
Účetnictví 30
Veřejná správa 30
Veřejné finance. Rozpočet..... 32
Zemědělství 34
Životní úroveň 34
Ostatní 34

Přehled nových knih..... 40

Lenka Farkačová: Požadavky zaměstnanců se mění. Firmy už nabízí psychologické poradny a ve hře je zkrácená pracovní doba

Rozhovor vedla MgA. Alžběta Bublanová

Oddělení 5903, [Informační podpora a knihovna](#), [Archiv vydaných čísel](#)

Ekonomka Lenka Farkačová nedávno vydala knihu Práce a peníze s podtitulem Jak práce a peníze ovlivňují naše jednání. Kniha je to extrémně srozumitelná a hodí se prakticky všem pracujícím. Jak říká v rozhovoru, štěstí není ani tak ve výši platu, jako v pracovních podmínkách a samotném obsahu práce. Odměny by nadřízení měli umět vykomunikovat a lidé by se neměli bát říct nejen o zvýšení platu ale i změnu podmínek. Pobavili jsme i o tom, co v čem nejčastěji dělají chyby OSVČ.

Jak vidíte budoucí vývoj podmínek práce? Například větší flexibilitu pracovní doby?

Je tady tlak ze strany generace Z, která chce práci, co jí dává smysl a zároveň požaduje větší svobodu. A takhle uvažuje i sendvičová generace, která má děti a stará se o své rodiče, potřebuje také větší flexibilitu. Otázka tedy není, jestli to bude, ale kdy ono rozvolnění nastane a jak. Pracovní doba se začne zkracovat, ale očekávám to nejdříve u zahraničních firem, které mají v Česku pobočky a už tento model zavedly ve své domovské zemi. Pro zaměstnavatele to ale nebude vždy ekonomicky výhodné. I když záleží přesně v jakém odvětví, například ve výrobě toho samozřejmě zaměstnanci vyrobí méně za šest hodin než za osm, ale pokud jde o práci duševní povahy, tak tam je prostor pro zkrácení doby.

Co by člověk měl udělat, aby se zbavil pocitu, že těch osm hodin musí v práci nějak vydržet?

Přetvořit si mentální nastavení. Zamyslet se nad tím, co za tímto pocitem stojí. V návaznosti na to uvážit, jestli změnit práci nebo zda nevyhovují pracovní podmínky apod. Tady je důležité říct, že když jsou zaměstnanci nešťastní, nepomůže jen zvýšit plat, ale odstranit příčinu. Pokud je problém v práci samotné, pak velmi vítané i ze strany zaměstnavatele může být zůstat ve firmě ale změnit obsah práce či pracovní pozici, tedy například přejít do úplně jiného oddělení.

Je tedy žádoucí přijít za svým nadřízeným a poprosit jej o nějaké změny?

Toho se zaměstnanci bojí, protože mají pocit, že tak přináší problémy. Ale je důležité si říct, co chci, například mít menší úvazek, více práce z domova, lepší pracovní podmínky, atd. Podle mě se to bude časem měnit, nastupující generace se už nebojí sdělit svoje představy. Ale ty předešlé generace mají zakořeněný strach o práci, z nezaměstnanosti. Ti mladší to vidí jinak, a hlavně si chtějí hlídat své psychické zdraví, znají svou sebehodnotu a nebojí se zeptat. Co by se ale mělo nyní řešit, tak je udržení psychického zdraví, což souvisí určitě s tou flexibilitou, pracovní dobou. Péče o fyzickou i mentální stránku je nyní aktuální. Ze strany zaměstnanců jsou žádané online psychologické pomoci.

Jaké je povolování snů, kde máme opravdu psychickou pohodu?

Nedá se to obecně říct, ne každý hledá psychickou pohodu v práci. Ideální práce je pro každého z nás jiná. Někdo nechce pohodu, ale naopak adrenalin. Důležité je, aby si člověk řekl, jaké má potřeby a jaká práce mu je naplní.

V knize píšete, že podle výzkumů se přišlo na to, že sezení za stolem nebo za volantem je méně devastující pro zdraví než manuální činnosti.

Není to tak jednoduché. Zákoník práce předpokládá, že sedíme dobře, na kvalitní židli, máme monitor ve výši očí. Jenže tyto podmínky často nesplňujeme. A to je pak více devastující. Pokud ovšem budeme dodržovat pravidla, jak správně sedět například za počítačem, pak je opravdu lepší, neboli fyzicky méně namáhavé, mít sedavé zaměstnání než například kopat s krumpáčem.

Hrají peníze stále velkou roli?

Aby byl zaměstnanec šťastný, tak nejde jen o peníze, měl by vědět, co dělá a proč, co ho naplňuje a jaké chce pracovní prostředí. Někdo nemá motivaci v podobě peněz, ale chce stabilní práci, jistotu. Právě stabilita a jistota je pak kompenzována nižší odměnou za práci. Ale samozřejmě, že je důležité si říct, kolik peněz k životu potřebuji, to je základ

Umí si Češi říct o zvýšení platu?

Moc ne, ale je důležité mluvit se svým přímým nadřízeným o mé představě platu, ale chce to přijít s dobrými argumenty, což není například to, že potřebuji nové auto. Ale pozor, pokud je někdo spokojený s prací a řekne si o zvýšení mzdy, třeba protože už je v té práci dlouho, je už v ní zaběhnutý, nebo je té práce více, náročnější. A zvýší mu mzdu, tak nemusí nutně dojít ke zlepšení výkonu. Je velmi pravděpodobné, že ten člověk bude pracovat pořád dál a stejně. A nemusí být spokojenější, protože mu dojde, že mohl mít možná už dávno toto zvýšení odměny za práci, a že pracoval podhodnoceně. Jedná se o důležitý psychologický aspekt.

A jak by měli nadřízení pracovat s výjimečnými prémiei?

Opatrně. Musíme se ptát, co udělá jednorázová prémie s výkonem či nadšením do práce. Nadřízený by měl prémie vždy zdůvodnit, například, že zaměstnavateli se tento rok dařilo, a tak dostanou zaměstnanci odměnu. Ale když se to nezdůvodní a nezmíní, že je to jen výjimečně, zaměstnanec vnitřně počítá s odměnou i příští rok, i když to nebylo explicitně zmíněno, stává se to součástí psychologické smlouvy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Je nutné proto odměnu vykomunikovat, za co to je, zdali za úspěch firmy nebo za váš úspěch.

A co pravidelné odměny, které se rozdělují z budgetu? Nejsou někdy nespravedlivé, nahodilé?

Aby odměny nebyly rozděleny nespravedlivě, na základě subjektivního dojmu, je důležité mít nastavení proces řízení výkonu. Nadřízený by si měl vést evidenci o výkonu zaměstnance. Na začátku období, například půlročního či ročního, by si měli společně projít plán do budoucna, včetně pracovních cílů a ukazatelů výkonnosti. V průběhu období by měl nadřízený průběžně poskytovat zpětnou vazbu a na jeho konci by mělo dojít k vyhodnocení, na jehož základě se rozdělí odměny. Je opravdu důležité, aby všechny složky odměny za práci byly ze strany zaměstnavatele nastaveny spravedlivě a zároveň byly zaměstnancům jednoznačně komunikovány. Nejde jen o etiku a budování důvěry, jde i o legislativní požadavek. Ostatně v letošním červnu má být do české legislativy reflektována směrnice o transparentním odměňování, která tuto oblast také zdůrazňuje.

Jak vnímáte vývoj živností, samostatné výdělečné činnosti?

V 90. letech jsme si dali základní kámen švarcsystému a extrémní svobody a teď musíme čelit následkům. Švarcsystém, který je nezákonný, nám pokrývá pohled na ostatní OSVČ i na jejich hodinovou sazbu. Vzniká tady rozpor, jestli jste tzv. pseudozaměstnanci, tedy máte zázemí firmy, která má svého účetního, manažera, PR oddělení atd., anebo freelanceři, kteří budují svou značku, prodávají něco vlastního. Ti první samozřejmě mohou mít hodinovou sazbu o dost menší. Vnímám to jako velký problém, protože to celé pokrývá pohled na samostatně výdělečnou činnost a má to i konsekvence v rámci trhu práce.

Změnila se motivace jít na volnou nohu?

Je třeba to rozdělit podle oboru, v některých je už nátlak, aby člověk byl OSVČ, protože je to pro zaměstnavatele výhodnější. Co se týče mladší generace, tam vnímám tento způsob práce jako alternativu k brigádám. Ekonomicky nejzdravější jsou ti podnikatelé, kteří vytvoří vlastní značku. A tady je nutno říct, že právě tito podnikatelé si později zakládají s.r.o., akciové společnosti, chtějí vybudovat firmu, to je to zdravé jádro pro ekonomiku. Většinu zaměstnanců v České republice zaměstnávají malé a střední podniky, a to jsou právě ty, které se často transformovaly z drobných OSVČ.

A co lidé, kteří jsou OSVČ ne kvůli výdělku, ale kvůli své svobodě?

Tato skupina není moc velká. Typicky to spíše navazuje na situaci vyžádanou například tlakem na sladění pracovního a osobního života, kdy zaměstnanecké úvahy nenabízejí potřebnou flexibilitu. Většina z nich se po pár letech vrací zpátky do zaměstnání. Aby na pracovním trhu byli úspěšní, musí myslet podle dlouhodobého plánu.

A ten je jaký?

Musíte se přepnout z uvažování zaměstnance na podnikatele. V ruku v ruce s tím jde i změna uvažování o financích a třeba i uvažování o nastavení hodinové sazby. Říct si kolik hodin jste ochotni pracovat, a kolik hodin můžete reálně vyfakturovat, protože nikdo vám nebude chtít proplatit čas, který strávíte administrativou, účetnictvím, samovzděláváním, budováním značky. Proto je potřeba dobře promyslet hodinovou sazbu a uvažování o cenotvorbě, aby dlouhodobě dávala ekonomicky smysl

Jaké jsou nejčastější chyby OSVČ?

Pokud nereagují na změnu trhu, nedovzdělávají se dopředu, a tím pádem neumí být flexibilní. Příkladem jsou překladatelé, to je obrovská skupina lidí, kterou nyní ohrožuje AI a jazykové moduly, a to je ta chvíle, kdy si musí říct, co dál, kde se znalost jazyka může využít jakou novou službu trhu nabídnout, kdy pouhé překladatelské služby již nejsou tolik poptávány. A dále je to neschopnost nebo neochota finančního uvažování z dlouhodobějšího horizontu. Chceme mít přeci dovolenou a měli bychom počítat i s tím, že můžeme onemocnět a myslet také na důchod. V neposlední řadě jsou pak pochybení spojené s očekáváním. Obzvláště před začátkem podnikání se ptát, zdali je zrovna o můj produkt zájem. Mnoho lidí si totiž klade otázku: „Chci podnikat?“ Často si ale nepoloží tu důležitější: „Chce trh to, co chci prodávat?“

Lenka Farkačová, rozená Říhová, je nezávislou expertkou a externí výzkumnou spolupracovnicí Institutu pro evropskou politiku Europeum. Dlouhodobě se věnuje popularizaci ekonomie a finanční gramotnosti. Za svou činnost byla oceněna Cenou guvernéra České národní banky za přínos k rozvoji finanční a ekonomické gramotnosti. V roce 2026 získala rovněž ocenění Women Changing the World Awards v kategorii věda. Současně působí jako akademická pracovnice na AMBIS vysoké škole.

FARKAČOVÁ, Lenka. *Práce a peníze: jak práce a peníze ovlivňují naše jednání*. Praha: Grada, 2025. ISBN 978-80-271-5568-2.

Vztah lidí k práci a penězům. Jak peníze a práce ovlivňují život? Průvodce, který má napomoci porozumět vlastnímu vztahu k práci, penězům a tomu, co lidi skutečně motivuje. Zabývá se souvislostmi těchto ekonomických pojmů a vysvětluje, proč lidé pracují, jak přemýšlí o penězích a proč se často nechávají nevědomky ovlivňovat. Srozumitelný výklad je doplněn příklady ze života, konkrétními výpočty a experimenty, které pomohou lépe porozumět vlastnímu chování i chování ostatních. Autorka v publikaci spojuje klasickou i behaviorální ekonomii s psychologií.

<https://portaro.mf.gov.cz/records/d39ac7bc-d6ec-4f01-9bb4-27aecb665b66>

Mojmír Hampl: Zlaté časy globalizace jsou pryč. Nastává veliká změna

Rozhovor vedla MgA. Alžběta Bublanová

Oddělení 5903, [Informační podpora a knihovna](#). [Archiv vydaných čísel](#)

Knihla ekonoma Mojmirá Hampla *Globalizace u konce s dechem* se zabývá tím, proč se dosavadní tempo globalizace zpomaluje a jak to mění svět kolem nás.

Autor ukazuje, že období bezprecedentního otevírání trhů, přesouvání výroby a volného pohybu kapitálu, které formovalo svět po roce 1989, už není samozřejmostí. Kniha nabízí čtenáři orientaci v novém, méně předvídatelném světě a přemýšlí nad tím, jak se na tuto proměnu mohou státy i firmy připravit.

Jaké jsou příčiny deglobalizace?

Amerika a únava z globalizace. Ta má sice řadu pozitivních ale také stinných stránek, například velkou míru vzájemné závislosti, například zjištění, že váš ekonomický model závisí na rozhodnutí, která vznikají jinde a která vůbec nemáte pod kontrolou. Nyní se do popředí dostávají takové termíny jako je strategická autonomie. Korporátní svět se musel naučit zabývat geopolitikou. To pro firmy zatím nebylo téma, byly zvyklé jen rozhodovat, kde se něco levně, efektivně postaví, ale nemusely řešit geopolitický rozměr, jestli jim hrozí bezpečnostní riziko. Dnes musí firmy geopolitiku řešit, brát v úvahu, kdo je celosvětově váš přítel a kdo nepřítel.

A co covid?

Covid je jenom katalyzátor, ale není to hlavní příčina. Myslím, že nejvýznamnějším důvodem deglobalizace je fakt, že Spojené státy, tedy hlavní autor, sponzor, vymahač pravidel a garant obchodních pravidel prostě nechťejí v tom modelu dál pokračovat. Amerika vytvořila řád pravidel, vymáhala je, ale minimálně už deset let říká, že takhle se nemá dál pokračovat. Když hegemon nechce pokračovat, tak není nikdo jiný, kdo by jej mohl nahradit. Covid byl v tomhle důležitý pro to, abychom si to uvědomili a pochopili, že ani ty roušky či léky sami nevyrobíme.

Jak se na ty změny dívá Evropa?

Nevíme, co si s tím počít. Byli jsme rádi, že žijeme v americkém zákrytu a mohli si řešit svoje věci například dekarbonizaci, ale rozhodně ne ty globální politické, vojenské nebo geopolitické věci. A najednou Donald Trump dává úplně jasně najevo, že ten starý řád nebude pokračovat, tak nevíme, jak na to máme reagovat. Byli jsme zvyklí, že se schováme za toho hodného hegemonu a od něj za velmi nízké náklady dostáváme globální bezpečnost, vlastní ochranu a můžeme se věnovat v uvozovkách svým malým věcem. A najednou je to jinak, naopak vyhrožuje a říká dej, nebo si to vezmu sám. Je to pro nás veliká změna.

Co všechno se změnilo?

Od covidu jsem přišli o tři důležité věci, levné energie z Ruska, levný bezpečnostní deštník USA a tempo a hloubku globalizace. To změnilo ekonomický model Evropy, který byl postaven na tom, že bezpečnost nám dělá někdo jiný a je nám umožněno dělat mezinárodní obchodní spolupráci, že můžeme dělat to, co je podstatou našeho blahobytu a živobytí a produkovat naše myšlenky či výrobky a posílat je do celého světa a k tomu potřebujeme právě levné energie. A tenhle ekonomický model během pěti let dostal velkou ránu. Způsob, jak na to reaguje EU, je v jednom ohledu přirozený a dobrý, snaží se tu roli USA obejít tím, že vytváříme řadu nových obchodních dohod. Je to ale samozřejmě komplikovanější.

Má Amerika konkurenci?

Tendence uzavírání se Ameriky do sebe je hlavně proto, že po dlouhé době má globálního vyzývatele, který by se chtěl stát generálním ředitelem planety místo USA, a to je Čína. Takže Amerika hledá svou velikost a teprve potom, až se usadí v té roli nezpochybnitelného hegemonu, tak se chce vrátit zpátky k někdejší politice. V knize cituji Alexandra Vološina, bývalého šéfa kanceláře Vladimira Putina, který právě říká, že po roce 1990 neexistovala vůbec žádná konkurence vůči Americe jako globální politické a vojenské mocnosti. Jinými slovy on říká, že Amerika se představovala celosvětově jako politický

monopolista. A monopolisté mají tendenci zplanět. Ale ty časy už skončily. I díky globalizaci. Spousta zemí zbohatla a ty se budou drát o slovo, například Indie, znovu revitalizovatelné Japonsko nebo Čína.

V knize píšete, že Čína má své slabiny. V čem je vidíte?

Americký ekonom Lawrence Henry Summers, kterého v knize také cituji, říká, že Čína bude dříve stará než opravdu bohatá. Její demografie je prostě velmi špatná, horší než v řadě jiných vyspělých zemí ve světě, i než v Evropě a v Americe. Také jde o vypnutí záchranných mechanismů, které tam nastavil Teng Siao-pching v 80. letech pro zamezení opakování velkých chyb. Po Maově politice a kulturní revoluci zůstala Čína naprosto zdevastovaná, neexistovala žádná konkurence ve vedení, bylo to totalitní vedení se vším všudy. A proto Teng Siao-pching přišel s myšlenkou, že musí pořád existovat rotace kádrů, pořád musí být nějaká konkurence ve vedení, pořád se musí lidé obměňovat. Nikdo nesmí mít totalitní moc napořád. A první vybočení byl prezident Si Ťin-pching, který se nechal zvolit změnou ústavy lídrem země až do smrti. Jsem hluboce přesvědčený, že s tímhle vedením bude Čína hromadit politické chyby. Ale samozřejmě se to může projevit až s nějakým zpožděním.

Globalizace podle vás končí? Jsou tací, kteří říkají opak, upozorňují na migrační vlny.

Nekončí, zpomaluje se. Ona neodejde jednorázově, jen ty zlaté časy jsou pryč. Ohledně těch, kteří říkají opak, musíme se na to dívat z jiného pohledu. Oni říkají, že ty globální pohyby vedou k tomu, že řada lidí na světě hledá to nejlepší místo, kde by mohla žít, ale zlaté časy globalizace znamenaly myšlenku, že je možné udělat ekonomický model, který zajistí to, že člověku bude dobře tam, kde žije. Že je možné globální dělbu práce rozšířit do té míry po celém světě, že každá země může zbohatnout. Míra zbohatnutí, jakou jsme zažili po sametové revoluci, je už neopakovatelná. Deglobalizace naopak může vést k tomu, že lidé budou hledat to místo, kde je jim dobře.

A nám je v České republice dobře?

Ve střední a východní Evropě jsou jen dvě země, které nezažily velké vylidňování po roce 1989, a to Česká republika a Slovinsko. My jsme vázáni na rodnou hroudu, a i když naši zemi často pomlouváme, dáváme zároveň najevo, že je nám tady dobře, nestěhujeme se, pořád nás přibývá, více lidí sem migruje, než odchází. Osobně si myslím, že ty tři dekády po pádu železné opony jednou budou hodnoceny jako zlatá doba.

Co pro Českou republiku bude deglobalizace znamenat?

Tempo bohatnutí, na které jsme zvyklí, se už nevrátí. To neznamená automatické chudnutí, ale ten potenciál k bohatnutí už takový nebude. Je těžko představitelné, pokud tedy nenastane nějaká velká nová technologická revoluce, že bychom se vrátili k tempu růstu nad šest procent jako jsme tady měli okolo roku 2004 při vstupu do EU. Dneska tomu nepřeje ani globální ani lokální prostředí.

Jací jsme my, Češi?

Máme obrovskou schopnost adaptability. Jsme schopni udržet výrobu i za komplikovaných okolností. Schopnost přežít a přizpůsobit je naše silná vlastnost. Ale pak máme tu špatnou vlastnost, že nejsme schopni sami si uvědomit, že to tady je dobré. Nemáme moc sebedůvěry a i ti, kteří se mají dobře, mají pocit, že jsou chudí. A jsme konzervativní. Vrozená finanční ekonomická konzervativnost se přenáší z generace na generaci. Před patnácti lety byly velké diskuze o tom, že nová generace nebude chtít nic vlastnit, ale jen sdílet, ať bydlení, či auto. Ale nestalo se tak, všichni touží po vlastním bydlení, vazba na vlastní cihlu je tady silná. My jsme potomci těch, kteří neměli odvahu sednout na loď a odjet. Jsme kulturně jiní, máme jiný vztah k riziku, k budoucnosti, k majetku, k místu, na kterém žijeme. Český kapitalismus je absolutně nesrovnatelný s tím americkým, protože je postaven na lidech, kteří nikdy kapitálový trh využívat nechtěli. Mezi nejbohatšími Čechy nenajdete nikoho, kdo by dal na burzu firmu, do které můžete investovat. Náš kapitalismus je privátní kapitalismus.

Vývoj jde tak rychle dopředu, doplnil byste do vaší knihy něco teď?

Ještě bych dodal, že jsme přišli o jednu jistotu, a sice o Německo jako garanta nepředlužování celého kontinentu. Německo vypnulo tzv. dluhovou brzdu a začalo s masivním utrácením a půjčováním. Vláda Friedricha Merze přišla s programem masivního utrácení na dluh do roku 2029. A ještě jedna věc, a sice pozitivní, dopady Trumpovy politiky, kterou já považuji za zhoubnou, nejsou tak veliké, jak jsme se domnívali.

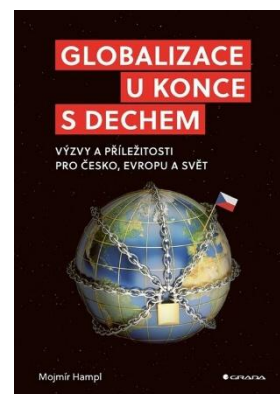

Mojmír Hampl je český ekonom, bankéř a publicista, od roku 2022 předseda Národní rozpočtové rady. V letech 2019 až 2021 působil ve společnosti KPMG Česká republika jako ředitel služeb pro finanční sektor. Od roku 2006 do roku 2018 byl členem bankovní rady České národní banky.

HAMPL, Mojmír. *Globalizace u konce s dechem: výzvy a příležitosti pro Česko, Evropu a svět*. Praha: Grada, 2025. ISBN 978-80-271-5632-0.

Soubor autorových textů, které spojuje hledání odpovědi na otázky související s vývojem globalizace a stávajícími projevy deglobalizace. Tři dekády éry globalizace pomalu a postupně končí a nejlepší doba mezinárodní spolupráce je nejspíš věcí minulosti. A co tento obrat od otevřenosti k uzavřenosti může znamenat pro svět, Evropu a také pro Česko? První část textů je zaměřena na klíčovou globální roli USA ve vývoji světa, na otázky největších ekonomických a politických bloků. Další část přináší autorovy úvahy o třech dekádách integrace české ekonomiky do ekonomiky evropské a o české integraci měnové. Závěr se soustřeďuje na roli EU ve světě. Na její makroekonomické problémy a na otázky související s budoucností integrace. Každá část je zakončena stručným bodovým sumářem hlavních závěrů.

<https://portaro.mf.gov.cz/records/f75fd03d-253a-4e53-93e9-e3481b0b6050>

Daně

Marie Velflová, Lenka Krupičková

"Střešní" fotovoltaická elektrárna jako součást stavby v zákoně o daních z příjmů

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 62-66

Článek rozebírá otázku, kdy je potřeba zařízení fotovoltaických elektráren, v případě jeho umístění na střechu budovy, z daňového hlediska považovat za součást stavby. Od toho se odvíjí správné zařazení dané věci do odpisové skupiny pro účely daňového odpisování. Odpověď autorky hledají především v související judikatuře NSS, která řeší pojem "součást stavby". Jako stěžejní rozsudek pro rozlišení samostatné věci od součásti stavby pro účely daňových odpisů uvádějí rozsudek NSS č. j. 5 Afs 3/2010-144 ze září 2010. Přibližují rovněž vývoj právní úpravy odpisů zařízení FVE a pohled finanční správy na tuto problematiku. Autorky zdůrazňují, že pro definici součásti stavby je rozhodující funkce a účel stavebního díla a test znehodnocení při demontáži. - Poznámky.

Mark Bowler-Smith and Thao Le

Beyond property: taxing the valuable rights in data

Za hranicemi vlastnictví: zdanění hodnotných práv k datům

Bulletin for international taxation, Vol. 80, (2026) No. 1, p. 2-14

Článek se zabývá zdaněním hodnotných práv k datům (valuable rights in data), mezi které patří právně vymahatelná pravomoc kontrolovat přístup k datům, odepřít přístup, komercializovat a využívat data k generování příjmů. Klíčovou daňovou otázkou je, zda existence právně vymahatelných práv k datům (i když data nejsou "majetkem") může sloužit jako základ pro daňové uznání a přiřazení hodnoty. Autoři zkoumají, jak soudy a zákonodárci v pěti jurisdikcích (Austrálie, Nový Zéland, Spojené království, Spojené státy a Evropská unie) zacházejí s digitálními informacemi, softwarem a souvisejícími nehmotnými aktivy, a vyvozují z toho důsledky pro daňové právo. Závěrem představují praktický rámec pro uznávání a zdanění hodnotných práv k datům v rámci vnitrostátního práva a daňových smluv. - Poznámky.

Martina Papulová

Časová souvislost nákladů/výdajů v aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 4, s. 33-36

Článek představuje dva rozsudky Nejvyššího správního soudu ze začátku r. 2026, které připomněly, že při posuzování nákladu/výdaje jako daňově uznatelného je v daních z příjmů důležité se pečlivě zabývat problematikou jejich časové souvislosti. V rozsudku sp. zn. 21 Afs 107/2025-37 z ledna 2026 se soud zabýval problematikou nákladů na dodatečně provedený audit účetních závěrek z minulých let. Rozsudek NSS sp. zn. 8 Afs 253/2024-55 z ledna 2026 posuzoval otázku vzniku nároku na stabilizační prémii pro zaměstnance daňového subjektu. Vyplývá z něj obecný závěr, že náklady na odměny zaměstnanců mohou být daňovým nákladem pouze toho zdaňovacího období, ve kterém na ně vzniká vymahatelný právní nárok ze strany konkrétního zaměstnance.

Pavel Martiník

Česká e-faktura jako reakce na ViDA?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 21-24

EU dlouhodobě usiluje o modernizaci systému správy daně z přidané hodnoty. V té souvislosti se ústřední iniciativou stal legislativní balíček DPH v digitálním věku (ViDA), který si klade za cíl zlepšit výběr DPH a omezit podvody, ale také zjednodušit dodržování předpisů pro osoby povinné k dani působící ve více členských státech. Článek se věnuje úpravě elektronických daňových dokladů vydávaných pro vnitrostátní plnění a potenciálním tuzemským dopadům balíčku ViDA v oblasti e-fakturace. Autor porovnává zahraniční právní úpravy, provádí jejich kategorizaci a následně analyzuje vhodnost daných řešení režimu e-fakturace pro tuzemsko. Představuje tři režimy vydávání daňových dokladů v rámci e-fakturace: vydávání daňových dokladů v rámci systému, který je provozovaný správcem daně; zasílání daňových dokladů správci daně ve lhůtě po jejich vydání; stanovení technických náležitostí pro elektronické daňové doklady. Autor upozorňuje, že ViDA sjednocuje přeshraniční standard, ale domácí architekturu e-fakturace nechává v relevantním rozsahu na rozhodnutí států. - Poznámky.

Olivér Kácsér

Decoupling source taxation from physical presence : historical precedents and lessons for the digital economy

Oddělení zdanění u zdroje od fyzické přítomnosti : historické precedenty a poučení pro digitální ekonomiku

Bulletin for international taxation, Vol. 80, (2026) No. 1, p. 16-25

Digitální obchodní modely mohou generovat značné příjmy a oslovovat rozsáhlou zákaznickou základnu v mnoha jurisdikcích, aniž by vyžadovaly významnou fyzickou stopu, zaměstnance nebo hmotná aktiva. Kvůli těmto charakteristikám digitálních operací se tradiční pravidla pro stále provozovny, založená na fyzické přítomnosti, stávají stále méně vhodnými pro zachycení skutečného místa tvorby hodnoty. Článek se zabývá historickými snahami o oddělení zdanění u zdroje od fyzické přítomnosti a sleduje vývoj pojmu stálá provozovna. Autor následně aplikuje historická poučení na moderní výzvy v oblasti digitálních daní. - Poznámky.

Radim Boháč

Ekonomická činnost pro účely DPH: příjem, nebo zisk?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 7-11

Príspevek se věnuje výkladu pojmu "ekonomická činnost" pro účely daně z přidané hodnoty a reflektuje judikaturní diskusi o tom, jak vykládat ekonomickou činnost u osob z veřejného sektoru a u činností financovaných z veřejných rozpočtů. Autor systematizuje argumenty z rozhodnutí Soudního dvora EU a odborné debaty a ukazuje, proč se v judikatuře opakovaně objevuje kritérium "pravidelného příjmu", které není totožné ani s úplatou (protiplněním), ani se ziskem v ekonomickém smyslu. Na vybraných rozsudcích demonstruje tři sporné body: vztah příjmu a zisku; poplatek versus úplata; prolínání subjektu a předmětu DPH. Závěrem navrhuje praktický test použitelný v české aplikační praxi i určité změny de lege ferenda. - Poznámky. -- Viz také Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále č. 8-9/2026, s. 92-94.

Gergely Czoboly and Gabriella Erdős

Emerging limits on national carbon taxes : reflections on the Advocate General's Opinion in Nitrogénművek (C-519/24)

Nové limity pro národní uhlíkové daně : úvahy nad závěry generálního advokáta ve věci Nitrogénművek (C-519/24)

European taxation, Vol. 66, (2026) No. 2/3, p. 81-89

Príspevek se věnuje judikatuře Soudního dvora EU, která se týká omezení vnitrostátního zdanění uhlíku podle systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS). Generální advokátka Čápeta nedávno předložila své stanovisko ve věci Nitrogénművek (C-519/24), které podle všeho rozšiřuje stávající test omezení Soudního dvora tím, že klade větší důraz na ochranu konkurenceschopnosti odvětví vystavených úniku uhlíku (carbon leakage). Autoři tento přístup kriticky hodnotí a navrhují alternativní argumenty založené na dřívější judikatuře SDEU. - Poznámky.

Shafik Hebous, Alexander Klemm, Yuou Wu

How does profit shifting affect the balance of payments?

Jak přesun zisků ovlivňuje platební bilanci?

FinanzArchiv, Vol. 81, (2025) No. 4, p. 369-396

Článek se zabývá přesouváním zisků nadnárodními firmami, které využívají daňové rozdíly mezi státy, a jeho dopady na platební bilanci. Ukazuje, že i když toto chování mění strukturu jednotlivých složek běžného účtu, celkovou rovnováhu mezi zeměmi obvykle výrazně neovlivňuje. Autoři však upozorňují, že přesun zisků má reálný dopad kvůli odlišným daňovým příjmům a může zkreslovat statistiky, protože některé transakce jsou obtížněji sledovatelné. Empirická analýza potvrzuje, že celkový efekt je malý, ale v tzv. investičních centrech může přesouvání zisků naopak posilovat vykazovaný běžný účet. - Poznámky.

Michele Barcellona, Federico Aquilanti and Gabriele Barone

Hybrid financial instruments under Italian tax law : the case of participating financial instruments

Hybridní finanční nástroje v italském daňovém právu : případ participativních finančních nástrojů

European taxation, Vol. 66, (2026) No. 2/3, p. 90-104

Participativní (účastnické) finanční nástroje (strumenti finanziari partecipativi, PFI) byly zavedeny do italského obchodního práva reformou z r. 2003. Jedná se o hybridní finanční nástroje kombinující znaky financování prostřednictvím vlastního kapitálu i dluhu. PFI umožňují inovativní využití v oblasti restrukturalizací, soukromého kapitálu, rizikového kapitálu a pobídkových programů. Článek analyzuje participativní finanční nástroje z pohledu italského účetního a daňového práva se zaměřením na jejich daňové posouzení z hlediska emitentů a investorů (nástroje podobné akciím (kapitálu), nástroje podobné dluhopisům a atypické cenné papíry). Zvláštní pozornost je věnována kvalifikaci PFI pro účely daňových smluv a konverzním transakcím zahrnujícím tyto nástroje. - Poznámky.

Thornton Matheson, Thomas Brosy, Alexander Klemm, Laura Power

The impact of the Tax Cuts and Jobs Act on foreign investment in the United States

Dopad zákona o daňových úlevách a zaměstnanosti na zahraniční investice v USA

FinanzArchiv, Vol. 81, (2025) No. 4, p. 437-477

Bližší pohled na vliv daní na zahraniční investice. Článek zkoumá dopady americké daňové reformy z roku 2017 (Tax Cuts and Jobs Act, TCJA) na zahraniční investice v USA v období 2014-2019. Ukazuje, že snížení daní u investic financovaných vlastním kapitálem vedlo ke zvýšení reinvestovaných zisků, zatímco změny ve zdanění investic formou dluhu ovlivnily rozšiřování firem a reálné investice. Naopak nové investice a nákupy firem ze zahraničí se výrazně nezměnily. Autoři také zjistili, že pro rozhodování investorů jsou důležitější daňové vztahy mezi USA a skutečnou domovskou zemí firmy, než s prostředníky. - Poznámky.

Petr Linx

Omezení odpočtu DPH u osobních automobilů pro smíšené účely v ČR a srovnání s EU

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 50-53

Autor rozebírá problematiku správného uplatnění nároku na odpočet DPH u osobních automobilů využívaných pro podnikatelské i soukromé účely. Věnuje se výhradně pořízení osobního automobilu, který splňuje definici dlouhodobého majetku. Zaměřuje se na omezení odpočtu u vybraných automobilů, také z pohledu srovnání s ostatními členskými státy EU, kde existují různé modely uplatnění odpočtu. Informuje o aktuálním stavu omezení odpočtů v ČR ve srovnání se Slovenskem, dále charakterizuje přístupy dalších evropských států (model úplného vyloučení odpočtu DPH; model paušálního omezení; model založený na skutečném poměru využití). V závěru autor shrnuje možné budoucí scénáře pro ČR v souvislosti s novelou zákona o DPH.

CFE Tax Advisers Europe

Opinion statement CFE 2/2025 on technical simplification of the EU Anti-tax avoidance directive (ATAD)

Stanovisko CFE č. 2/2025 k technickému zjednodušení směrnice EU proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD)

European taxation, Vol. 66, (2026) No. 2/3, p. 108-110

Příspěvek přibližuje stanovisko CFE Tax Advisers Europe z listopadu 2025, které se zabývá iniciativou EK zaměřenou na zjednodušení evropské směrnice o boji proti daňovým únikům (2016/1164/EU, ATAD). CFE podporuje "zjednodušení daňového systému" a vyzývá členské státy EU, aby při provádění směrnice zajistily skutečnou jednotnost. Jsou přiblíženy argumenty ke změnám, které je třeba provést v pravidle pro omezení úrokových nákladů (ILR) včetně povinného přenosu neuznaných úroků do dalších let; dále výjimky pro malé a střední podniky (SMEs) i cílené změny pravidel týkající se ovládaných zahraničních společností (CFC), hybridních nesouladů a všeobecného pravidla proti zneužívání (GAAR). - Poznámky.

Stefanie Geringer

Přeshraniční procesní režimy v oblasti DPH : současný stav a možnosti ke zjednodušení v zájmu podnikatelů a daňové správy

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 25-28

Autorka popisuje kroky v harmonizaci procesního práva u DPH a vysvětluje roli a význam přeshraničních procesních režimů, které mají za cíl zjednodušit přeshraniční hospodářské aktivity a současně zlepšovat efektivitu daňové kontroly. Upozorňuje na potenciál a přínosy daných režimů a zároveň ukazuje překážky a problémy zvláštních režimů s rozdílnými podmínkami v praxi. Přeshraniční procesní režimy je označení pro zvláštní procesní režimy v oblasti DPH, jichž se účastní daňové orgány alespoň dvou členských států. Zavedení prvního přeshraničního procesu spočívalo v povinném podávání souhrnných hlášení (B2B transakce), další fungují na principech OSS (one stop shop) - zvláštní režim pro distanční prodeje zboží uvnitř EU, vnitrostátní dodání zboží přes elektronické platformy a poskytování služeb podnikatelů usazených v EU spotřebitelům v EU (režim EU). Dále funguje zvláštní režim pro poskytnutí služeb podnikatelů s usazením mimo EU spotřebitelům v EU (režim mimo EU) a zvláštní režim pro dovoz zboží v rámci distančního prodeje zboží, jehož hodnota nepřesahuje 150 eur (dovozní režim, IOSS). Od 1. července 2028 se bude aplikovat čtvrtý OSS zaměřený na přemístění zboží do jiného členského státu EU a současně se bude rozšiřovat oblast použití evropského režimu. - Poznámky.

Mélanie Massant

The relevance of "economic substance" for the purpose-based test of the PPT

Význam "ekonomické podstaty" v rámci testu hlavního účelu (PPT)

Bulletin for international taxation, Vol. 80, (2026) No. 1, p. 26-42

Zneužívání smluvních ujednání, a zejména tzv. „treaty shopping“, patří dle OECD k nejzávažnějším zdrojům obav v rámci iniciativy BEPS. Snahou je, aby státy zahrnuly do preambule svých daňových smluv výslovné prohlášení, že jejich společným záměrem je odstranit dvojí zdanění, a dále zavedly samostatný test hlavního účelu (principal purpose test, PPT). Autorka v článku zkoumá, zda a do jaké míry hraje ekonomická podstata zprostředkující společnosti roli při uplatňování prvního kroku testu hlavního účelu dle článku 29 odst. 9 vzorové smlouvy OECD. Zabývá se významem a úlohou ekonomické podstaty při posuzování, zda bylo získání výhody z daňové smlouvy hlavním účelem dohody využívající mezery v daňových předpisech (treaty shopping). - Poznámky.

Zdeněk Kuneš

Stanovení místa plnění při dodání zboží podle zákona o DPH. (1.)

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 4, s. 5-15

Místo plnění se při dodání zboží stanoví podle § 7 až § 8a zákona o dani z přidané hodnoty. Autor vysvětluje a na praktických příkladech ukazuje stanovení místa plnění v různých situacích (při dodání zboží bez odeslání nebo přepravy; při dodání zboží s odesláním nebo přepravou; plnění v řetězci s jedinou přepravou zboží v rámci EU; při dodání zboží s instalací nebo montáží; při dodání zboží na palubě lodě, letadla nebo ve vlaku během přepravy osob na území EU; při dodání nemovité věci). Přibližuje rovněž stanovení místa plnění při dodání plynu, elektřiny, tepla nebo chladu podle § 7a; uplatnění DPH a stanovení místa plnění při prodeji zboží na dálku při použití režimu Evropské unie.

Jan Mašek

Stát dosud přesvědčivě nevysvětlil, proč potřebuje EET 2.0

Právní rádce, Sv. 34, (2026) č. 1, s. 24-25

Kritická úvaha nad novým návrhem elektronické evidence tržeb (EET 2.0). Nová úprava se sice prezentuje jako modernější a méně zatěžující, ale autor zdůrazňuje, že klíčový problém přetrvává: plošná evidence tržeb nemusí být v dnešním prostředí přiměřená. Platební realita se výrazně změnila a většina transakcí již sama vytváří digitální stopu, což zpochybňuje nutnost dalšího plošného sběru dat. Nový pojem "kontaktní platby" rozšiřuje evidenci i na část bezhotovostních úhrad, čímž podle kritického pohledu posouvá systém od kontroly rizikových míst k širší datové ambici státu. Neurčitost tohoto pojmu navíc může vést k právní nejistotě a preventivně nadměrné evidenci ze strany poctivých podnikatelů. Ministerstvo financí argumentuje novými formami obcházení daní, avšak text upozorňuje, že zatím nepředložilo přesvědčivé důvody, proč je plošný datový tok nezbytný. Celkově návrh působí spíše jako modernizovaná podoba staré byrokracie než jako odpověď na současnou digitální realitu, v níž stát již disponuje jinými kontrolními nástroji.

Lenka Heřmánková

Stav a vývoj daňových a celních příjmů k 31.3.2026

Clo-douane, Sv. 60, (2026) č. 4, s. 8-9

Zůstatky příjmů státního rozpočtu na účtech celní správy ČR ke dni 31.3.2026. Celkové zůstatky; dovoz (DPH, spotřební daně, clo, správní poplatky, příslušenství); vnitrostátní spotřební daně; dělená správa; meziroční srovnání.

David Weidenfeller, Sergij Kolesnikow

**Steueroptimierte Übertragung einer Mietimmobilie auf die nächste Generation :
eine ökonomische Analyse**

Daňově optimalizovaný převod nemovitostí určené k pronájmu na další generaci : ekonomická analýza

Finanz-Rundschau, Jg. 108, (2026) Nr. 3, S. 103-113

Jak lze z daňového hlediska optimálně zajistit převod nemovitostí určených k pronájmu na další generaci? Rozhodnutí mezi převodem za úplatu a bezúplatným převodem s sebou nese dalekosáhlé daňové důsledky, které často zůstávají skryté. Autoři pomocí dynamického modelu zkoumají, od kdy daňové výhody odpisů při převodu za úplatu převáží nevýhody vyplývající z darovací daně. Různé scénáře ilustrují nutnost pečlivé kvantitativní analýzy, aby bylo možné učinit fundovaná rozhodnutí. Článek poskytuje podklady pro přesné daňové plánování. - Poznámky.

Magdaléna Vyškovská

Zdanění příjmů z movitých a nemovitých věcí u fyzických osob-daňových nerezidentů v České republice

Účetní a daně, Sv. 29, (2026) č. 4, s. 22-29

Článek se zaměřuje na zdaňování příjmů z movitých a nemovitých věcí, které mají fyzické osoby-daňovní nerezidenti ze zdrojů v ČR. Autorka uvádí typy příjmů daňových nerezidentů z movitých věcí (příjem z užívání movité věci nebo její části; příjem z prodeje movitých věcí, které jsou v obchodním majetku stále provozovny a příjmy z činností vykonávaných prostřednictvím stále provozovny) a postup zdanění v těchto případech. Následně rozebírá možné typy příjmů daňových nerezidentů z nemovitých věcí na území ČR (příjmy z činností vykonávaných prostřednictvím stále provozovny - ubytovací služby; příjmy z užívání nemovitých věcí nebo bytů; příjmy z převodu nemovitých věcí umístěných v ČR a z práv s nimi spojených). Problematika je dokreslena praktickými příklady. Je zdůrazněno, že daňovní nerezidenti musí ověřit, zda se jedná o příjem zdaňovaný daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, nebo mají povinnost podat přiznání k dani z příjmů. - Poznámky.

Ondřej Trubač, Radka Čihulková

Zneužití práva v daňových vztazích: kdy končí daňová optimalizace a nastupuje daňový či trestní postih?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2026, č. 1, s. 35-41

Článek přibližuje aplikovatelnost zásady zákazu zneužití práva v daňové oblasti i kritický pohled na zakotvení zákazu zneužití práva v českém daňovém řádu. Pod pojem zneužití daňového práva lze řadit nejruznější praktiky, které si kladou za cíl minimalizovat či eliminovat daňové povinnosti daňového subjektu, přičemž tato dílčí jednání jsou objektivním právem dovolená, nicméně jejich výsledný záměr je v rozporu s cílem právní úpravy. Autoři rozebírají holdingové struktury jako zneužívající jednání a poté se zaměřují na zneužití práva z hlediska trestněprávního pohledu. Závěrem shrnují, že zákaz zneužití práva by měl v daňových vztazích představovat mimořádný korektiv, jehož smyslem není sankcionovat běžnou daňovou optimalizaci. Z hlediska důsledků je podstatné, že zneužití je primárně institutem daňového práva a automaticky neimplikuje trestněprávní postih. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2026, č. 8-9

Jak promítnout příspěvky na stravování v JMHZ? (s. 1-3); Kvalifikované zaměstnanecké opce - novinka roku 2026 (s. 4); Vhodnost podání opravného a dodatečného daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob (s. 5-8); Elektromobilita v daních aneb jak na nabíjecí stanice a elektromobily. 1. část (s. 9); Dotazy a odpovědi: DPH při rekonstrukci nebytového prostoru na byt (s. 10); použití kurzů při

pracovních cestách (s. 10-11); účtování vrácené DPPO na základě dodatečného daňového přiznání (s. 11); odpisy stroje pořízeného z dotace, která se vrací (s. 12); pracovnělékařské prohlídky z daňového pohledu (s. 12-13); použití automobilu třetí strany při služební cestě (s. 13-14); investiční podíly neziskové organizace (s. 14).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty

Sv. 2026, č. 10

Poskytování služeb v rámci EU a třetích zemí pohledem ZDPH pro rok 2026 na praktických příkladech - význam stanovení místa plnění při počítání obratu pro povinnou registraci k DPH, výjimky ze základního pravidla, služby s místem plnění podle základního pravidla (§ 9 a § 9a), daňové přiznání a souhrnné hlášení, poskytnutí služby osobě nepovinné k dani, pravidlo skutečného užití nebo spotřeby (s. 1-8); Dotazy a odpovědi: fakturace reklamace do Holandska (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty

Sv. 2026, č. 11

Sazby DPH v oblasti stavebnictví a dodání nemovitých věcí (2. část) (s. 1-6); Dotazy a odpovědi: nákup a prodej ojetých vozů z pohledu DPH (s. 6-7); stavební práce a DPH (s. 7); DPH u vstupních karet (s. 7); přefakturace služeb (s. 7-8).

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Getting its mojo back : the City of London

Znovuobjevená síla : londýnská City

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9497, p. 23-24

Článek se zabývá aktuální situací londýnského finančního centra po brexitu. Navzdory všem katastrofickým předpovědím se počet pracovních míst ve finančních službách nezmenšil a samotná londýnská City má desítky tisíc zaměstnanců. Londýn si udržel dominantní roli v klíčových oblastech mezinárodních financí, jako je obchodování s měnami či pojištění. Brexit už není hlavní překážkou, regulace se zjednodušují a Londýn je pro zahraniční kapitál relativně levný. Do města proudí investice a velké fondy a banky znovu posilují svou přítomnost.

Libor Vojta Ostatek

Hypoteční trh: co ukázal loňský rok a co přinese 2026

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 2, s. 10-11

V r. 2025 bylo v ČR poskytnuto 93.699 hypoték o celkovém objemu 382 mld. Kč, jedná se o jeden z největších objemů v historii. Výsledky loňského roku a předpoklady pro r. 2026 ukazují s velkou pravděpodobností, že letos padne několik rekordů a bude překonán výjimečný covidový r. 2021. Článek shrnuje důvody pro tato očekávání (např. silná poptávka a vlna refixací, změna regulace, výše hypoték). Grafy ukazují počty a objemy sjednaných hypoték a vývoj průměrné výše hypotečního úvěru za období 2005-2025. -- Podrobněji k vývoji hypoindezu v únoru 2026 viz s. 20-23.

Petr Fejtek

Obliba investování roste : téměř polovina Čechů už aktivně zhodnocuje své úspory

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 1, s. 28-31

Investiční aktivita české populace v letech 2023-2025 výrazně roste, zkušenost s investováním má již 46 % obyvatel. Investování se stává běžnou součástí finančního chování domácností a motivace se přesouvají k dlouhodobému zajištění a ochraně hodnoty majetku. Přibývá pravidelných investorů (58 % investuje měsíčně) a zvyšují se i investované částky, zejména u vyšších příjmových skupin. Mladí preferují digitální investiční platformy, což podporuje trend demokratizace investování. Výrazně roste zájem o české akcie, jejichž index PX-TR vzrostl během tří let na 2,77násobek. Současně ustupují alternativní investice typu sběratelství a posilují tradiční finanční produkty. Grafy dokládají vývoj zkušeností s investováním mezi lety 2023 a 2025, výši měsíčních investic i četnost a pravidelnost investování respondentů.

David Berger, Konstantin Milbradt, Fabrice Tourre, Joseph Vavra

Optimal mortgage refinancing with inattention

Optimální refinancování hypotéky se zohledněním nepozornosti

The American Economic Review, Vol. 7, (2025) No. 4 (Insights), p. 497–515

Článek se zabývá refinancováním hypoték a představuje model optimálního refinancování hypotéky s pevnou úrokovou sazbou, který zohledňuje fixní náklady a omezenou pozornost dlužníků. Autoři se zaměřují na měření frikci způsobených nepozorností na základě rozdělení úrokového rozpětí. Zjištění ukazují, že sporadické sledování hypotečních sazeb vede k opožděnému refinancování, zatímco při věnování pozornosti dlužníci refinancují dříve než v modelu s plnou informovaností. Model tak vysvětluje většinu chyb opomenutí a značnou část chyb předčasného refinancování a zavádí jednoduchý ukazatel pro měření nepozornosti. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aeri.20240296>

Kenan Huremović, Gabriel Jiménez, Enrique Moral-Benito, José-Luis Peydró, Fernando Vega-Redondo

Production and financial networks in interplay

Vzájemné působení výrobních a finančních sítí

The American Economic Review, Vol. 116 (2026), No. 5, p. 1611–1647

Studie zkoumá šíření bankovních šoků ve výrobních sítích a ukazuje, že jejich dopady jsou silnější směrem k dodavatelům než k odběratelům. Výsledná interpretace je založena na kombinaci detailních administrativních dat ze Španělska o vztazích mezi dodavateli a odběrateli a o bankovních úvěrech, exogenních šocích v nabídce úvěrů během globální finanční krize a strukturálně odhadovaném modelu obecné rovnováhy s finančními frikcemi. Výsledky ukazují, že přenos prostřednictvím produkčních sítí zesiluje dopad bankovních šoků na růst HDP přibližně o 50 %. Významné je rovněž zjištění, že šoky postihující vzdálenější obchodní partnery (nepřímé dodavatele a odběratele) mají srovnatelný vliv na agregátní ekonomiku jako šoky zasahující přímé obchodní vazby. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20201088>

Vito Cormun, Pierre De Leo

Shocks and exchange rates in small open economies

Šoky a směnné kurzy v malých otevřených ekonomikách

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 18 (2026), No. 2, p. 457–485

Článek identifikuje domácí a vnější zdroje kolísání směnných kurzů v souboru 18 malých otevřených ekonomik na základě dat z období 1974–2010. Vnější šoky způsobují rozsáhlé a predikovatelné odchylky od parity úrokových sazeb a vysvětlují přibližně 80 % veškeré volatility nadměrných měnových výnosů. Naopak domácí šoky k těmto odchýlkám významně nepřispívají. Autoři dokládají, že vnější vlivy jsou úzce spjaty s globální averzí k riziku a vývojem americké ekonomiky. Přínosem studie je model s mezinárodními finančními trhy, který ukazuje, že reakce měny na globální šoky závisí na čisté zahraniční investiční pozici dané země. Měny čistých dlužníků při poklesu globální rizikové averze posilují, měny čistých věřitelů mají tendenci oslabovat. Dle autorů proto modely založené pouze na exogenních šocích na úrokové sazby nejsou vhodné a pro úplnost je zapotřebí zachytit globální averzi k riziku. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1257/mac.20220150>

Zadlužení domácností překročilo 4 biliony : roste rychleji, než je obvyklé

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 3, s. 32–34

Zadlužení českých domácností roste rychleji než v předchozích letech, přičemž největší část tvoří dlouhodobý dluh na bydlení, který se zvyšuje navzdory poklesu počtu dlužníků. Průměrná výše dlouhodobého dluhu na klienta výrazně roste, což odráží drahé nemovitosti a přísnější úvěrové podmínky. Současně se zvyšuje i krátkodobý dluh, zejména spotřebitelské úvěry, a roste také podíl nesplacených krátkodobých závazků. Nejvíce ohroženou skupinou jsou lidé ve věku 35–44 let, kteří nesou největší část nesplaceného krátkodobého dluhu. Regionální rozdíly dokládají nerovnoměrnou finanční odolnost domácností. Celkově data ukazují kombinaci rostoucího dluhu a zhoršující se schopnosti splácet, což zvyšuje systémová rizika pro r. 2026. Graf porovnává objem dluhu obyvatel v jednotlivých krajích ČR a meziroční dynamiku průměrných částek dlouhodobého a krátkodobého dluhu na klienta.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank**Sv. 34, (2026) č. 5**

Revidované směrnice o pojištění vkladů a řešení krizi bank přináší změny. Cílem je větší komfort klientů - směrnice č. 2026/804/EU a 2026/806/EU (s. 9); Banky mají za sebou skvělý rok. Skutečný příběh ale není jen v absolutních číslech - ziskovost bank (s. 10-14); Levné peníze sehrály v první vlně fintechu obrovskou roli - rozhovor s generální ředitelkou Twista N. Menevse (s. 16-20); Regulační radar: obrana státu, AML a nový vodíkový rámec (s. 21); Úvěry pod stropem: ochrana klienta, nebo cesta do šedé zóny? - směrnice CCDII (s. 22-23); Kdo vydá peníze digitálního věku: centrální banka, nebo soukromý sektor? (s. 26-27); ČNB vs. ČASF: budou poradci pracovat za fix? (s. 28-29); ČNB zažila rok technologické proměny. Poprvé nakoupila digitální aktiva a začala čistit regulaci - ČNB Lab. (s. 30-31); Evropské banky jsou silné, avšak ziskovost klesá (s. 34-35); Tichá brzda české konkurenceschopnosti: produktivita bez kapitálu (s. 36-37); Energetická samostatnost jako úvěrové aktivum: kde končí politika a začíná financovatelnost (s. 46-47); Ačkoliv se pojišťovny snaží, lidé jsou stále podpojištěni (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Sabine Gusbeth, Martin Benninghoff

"Führerschaft durch Stärke" : Xi Jinping**"Vedení prostřednictvím síly" : Si Ťin-pching**

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 50 (12.3.2026), S. 16-17

V novém pětiletém plánu sází čínské vedení ještě více než dosud na strategickou autonomii. Článek analyzuje šest nejdůležitějších bodů, které chce Čína posílit: strategickou autonomii tváří v tvář globální nejistotě, zvýšit nezávislost díky technologiím budoucnosti, využít umělou inteligenci jako hlavní hnací sílu, vybudovat armádu "světové třídy", posílit energetickou bezpečnost a podpořit spotřebu díky investicím do infrastruktury. Autoři vidí dva zásadní nedostatky v situaci Číny: přetrvávající krizi na trhu s nemovitostmi a napjatou situaci na trhu práce, především nezaměstnanost 16,5 % u mladých lidí.

Rose Mutiso ; rozhovor vedli Sarah O'Connor, John Burn-Murdoch

Can AI help poor countries 'leapfrog' into the future?**Může umělá inteligence pomoci chudým zemím přeskočit vývojová stádia?**

Financial Times, Vol. 2026, No. 42247 (11.5.2026), p. 16

Článek se zabývá implementací umělé inteligence a jejím dopadem na hospodářský vývoj v rozvojových zemích. Autoři hodnotí současnou úroveň digitální a energetické infrastruktury v Africe. Mobilní telefony od poloviny 90. let do r. 2000 pomohly Africe zcela přeskočit budování pevných linek, ovšem jazykové modely nepředstavují technologii schopnou přeskočení vývojových fází, protože jsou náročné na fyzické zázemí a Afrika v současnosti disponuje pouhým 1 % globální kapacity datových center. Pro přibližně 80 % africké populace pracující v neformálním sektoru je krátkodobý ekonomický vliv AI marginální. V ohrožen jsou administrativní pozice v outsourcingových centrech a v dlouhodobém měřítku hrozí i narušení průmyslové výroby. Dle autorů umělá inteligence sama o sobě nevytváří pokrok, pouze zesiluje stávající systémy. Úspěšná integrace tak závisí na budování institucionálního zázemí a důsledné regulaci pracovních podmínek pro zranitelné pozice.

Ian Johnston, Raphael Minder

EU warns Budapest and Bratislava on fuel price discrimination**EU varuje Budapešť a Bratislavu před diskriminací v oblasti cen pohonných hmot**

Financial Times, Vol. 2026, No. 42238 (30.4.2026), p. 2

Evropská komise nařídila Maďarsku a Slovensku ukončit systémy dvojích cen pohonných hmot, které zvýhodňují domácí zákazníky před zahraničními. Brusel označil tyto kroky za porušení pravidel jednotného trhu a pohrozil oběma vládám soudními kroky, pokud situaci do dvou měsíců nevyřeší. Slovensko uplatňuje týdenní fixaci cen pro cizince a Maďarsko udržuje plošný cenový strop pro rezidenty. Evropská komise také schválila nový rámec státní pomoci, který členským státům umožňuje dotovat až 70 % částí nákladů zvýšených kvůli energetické krizi pro klíčové sektory, jako jsou zemědělství, rybolov a doprava.

Paola Tamma, Laura Dubois

EU 'naive' in clinging on to old model, warns Belgian bank chief

EU je „naivní“, když se drží starého modelu, varuje guvernér belgické centrální banky

Financial Times, Vol. 2026, No. 42241 (4.5.2026), p. 2

Článek se zabývá ostrou kritikou hospodářské politiky Evropské unie ze strany guvernéra belgické centrální banky Pierra Wunsch, který označuje unijní důvěru v tradiční liberální ekonomický model za naivní. Wunsch upozorňuje, že EU prosazuje otevřené trhy a omezenou státní podporu firmám, což podle něj v době amerického protekcionismu a čínských státních dotací již neodpovídá realitě. Evropský průmysl čelí v důsledku energetické krize strukturálně vyšším nákladům. Podle šéfa Mezinárodní energetické organizace Fatiha Birola si současný stav žádá masivní rozvoj jaderné energetiky. Dle Wunsch brání Evropě ve vyšší technologické konkurenceschopnosti hluboce zakořeněná společenská averze k riziku, což je umocněno neschopností moderních demokracií činit jasná strategická rozhodnutí.

The Gulf war will change Asia for good : geopolitics

Válka v Perském zálivu navždy změní Asii : geopolitika

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9499, p. 52-53

Článek se zabývá dopady války v Perském zálivu na asijské ekonomiky, které jsou silně závislé na dovozu energií. Ukazuje, že zdražování ropy, plynu a hnojiv vede k výpadkům dodávek, růstu cen potravin a zpomalení hospodářství. To všechno vyvolává politické napětí a protesty. Nejvíce jsou ohroženy chudší země, které si nemohou dovolit drahé energie a musí zavádět úsporná opatření nebo dotace. Zároveň však krize nutí asijské státy hledat nové zdroje energie, více spolupracovat a investovat do obnovitelných zdrojů, aby se v budoucnu nestaly znovu závislými na jednom regionu.

Orhan Cengiz, Fatma İdil Baktemur

Investigating the impact of oil rents, foreign direct investment and exports on productive capacity : concentrating on spatial analysis for the Gulf Cooperation Council countries

Zkoumání vlivu příjmů z ropy, přímých zahraničních investic a vývozu na výrobní kapacitu: se zaměřením na prostorovou analýzu pro země Rady pro spolupráci v Perském zálivu

Politická ekonomie, Vol. 74 (2026), No. 2, p. 170-200

Studie zkoumá vliv zisků z prodeje ropy, přímých zahraničních investic a exportu na produktivitu šesti zemí Rady pro spolupráci v Perském zálivu (Saúdská Arábie, SAE, Kuvajt, Omán, Katar a Bahrajn). Pracuje s daty za období 2000-2021. Ekonometrická analýza pomocí prostorového Durbinova modelu potvrzuje hypotézu, kdy nárůst zisků z prodeje ropy o 1 % snižuje produktivitu o 0,061 %, což svědčí o neefektivní alokaci zdrojů a vytěšňování produkčních odvětví těžebním sektorem. Přímé zahraniční investice sice vykazují statisticky významný pozitivní vliv, avšak s velmi nízkým koeficientem, což naznačuje, že kapitálové toky směřují spíše do rentiérských aktivit než k technologickému rozvoji. Významným zjištěním jsou pozitivní spillover efekty, kdy nárůst přímých zahraničních investic a exportu v jedné ze zemí Rady pro spolupráci zvyšuje produktivitu v sousedních státech regionu. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.polek.1498>

Ahmet Kadiroğlu

Military expenditures and economic growth : evidence from Turkey

Vojenské výdaje a hospodářský růst : zkušenosti z Turecka

Politická ekonomie, Vol. 74 (2026), No. 2, p. 254-277

Studie zkoumá dlouhodobý vliv vojenských výdajů, tvorby kapitálu a participace pracovní síly na hospodářský růst Turecka v období od r. 1991 do r. 2022. Dle zjištění mají vojenské výdaje v Turecku statisticky významný negativní dopad na ekonomiku. Nárůst výdajů na obranu o 1 % vede k dlouhodobému zpomalení růstu HDP v průměru o 0,24 %. Naopak participace pracovní síly (zrychlení růstu HDP o 0,78 % při 1% zvýšení) a hrubá tvorba kapitálu (zrychlení růstu HDP o 0,19 %) jsou hlavními tahouny rozvoje. Studie uvádí, že přestože turecký podíl na globálních vojenských výdajích klesl z 0,81 % v r. 1991 na 0,48 % v r. 2022, zůstávají tyto náklady zátěží kvůli nutnosti dovážet technologie ze zahraničí, což oslabuje národní měnu a prohlubuje deficit běžného účtu. Dle autora by se Turecko mohlo zaměřit na rozvoj domácích vojenských technologií, což může snížit závislost na zahraničních zdrojích a umožnit, aby armádní investice generovaly vyšší ekonomickou přidanou hodnotu. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.polek.1502>

Klaus Stratmann

Negativer Strompreis treibt Reformdebatte

Záporná cena elektřiny podněcuje debatu o reformě

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 85 (5.5.2026), S. 8

Fotovoltaická elektřina zaplavuje v Německu burzu s elektřinou a během květnových svátečních dnů klesala cena na -499 eur za megawatthodinu. Ministryně hospodářství K. Reiche to chce změnit. V důsledku této situace muselo Německo exportovat až desítky GW elektřiny za záporné ceny, kdy odběratelé byli za odběr elektřiny de facto placeni. To podle Reicheové přineslo přímé finanční ztráty v řádu milionů eur. Extrémní přebytky z obnovitelných zdrojů při nízké poptávce nutí vládu urychlit reformu energetiky, která má lépe propojit výrobu z obnovitelných zdrojů s rozvojem sítí a skladováním.

Olaf Storbeck

Rising energy costs deepen economic pain for Eurozone

Rostoucí náklady na energii prohlubují ekonomické potíže eurozóny

Financial Times, Vol. 2026, No. 42233 (24.4.2026), p. 2

Článek se zabývá propadem hospodářské aktivity v eurozóně v důsledku nárůstu cen energií vyvolaného konfliktem na Blízkém východě. Souhrnný index od společnosti S&P Global za duben r. 2026 klesl na 48,6 bodů, čímž poprvé po 16 měsících sestoupil pod kritickou hranici 50 bodů oddělující hospodářský růst a pokles. Průmyslová výroba mírně vzrostla na 52,2 bodu, sektor služeb však zaznamenal nejprudší propad od pandemie a klesl na 47,4 bodů z březnových 50,2. Dle ekonomů tato čísla naznačují přechod do stavu stagflace a signalizují čtvrtletní pokles HDP o 0,1 %. Energetický šok ovšem zatím není dostatečně silný na to, aby uvrhl celou ekonomiku eurozóny do plnohodnotné recese.

Petra Cuřínová

Stavebnictví v roce 2025 rostlo

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 3, s. 8-10

Statistický pohled na vývoj stavebnictví v Česku v r. 2025. Autorka zdůrazňuje, že české stavebnictví s růstem 10,9 % se stalo jedním z tahounů evropského stavebnictví (nárůst byl zaznamenán jak u pozemních staveb, tak v inženýrském stavitelství). Z hlediska objemu stavebních prací se nejvíce prostaví v Praze, s větším odstupem následují Jihomoravský a Středočeský kraj. Jako největší bariéra růstu produkce je identifikován nedostatek zaměstnanců. Grafy dokládají meziroční změnu indexu stavební produkce v zemích EU v r. 2025, objem stavebních prací a předstihové údaje ve stavebnictví v ČR za období 2000-2025.

Leila Al-Serori, Barbara Gillmann, Jan Hildebrand, Moritz Koch, Dietmar Neuerer, Julian Olk, Britta Rybicki, Frank Specht

Von Worten und Taten – die Merz-Bilanz

O slovech a činech - hodnocení výsledků kancléře F. Merze

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 86 (6.5.2026), S. 4-6

Německý kancléř F. Merz musí vést zemi cestou tvrdých reforem. Koalice je však nejistá jako nikdy předtím. Článek bilancuje vývoj v sedmi kontroverzních oblastech během roku od jeho nástupu na pozici kancléře: veřejné finance, hospodářský růst, penze, trh práce, migraci, zdraví, zahraniční politiku a obranu.

Informatika. Počítače

Petr Kohout

Role AI v éře digitální transformace veřejných nákupů

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 14, (2026) č. 2, s. 31-34

Článek vyzdvihuje význam používání nástrojů umělé inteligence (převážně v podobě velkých multimodálních modelů a analytických algoritmů) v oblasti zadávání veřejných zakázek, a to zejména kvůli snižování administrativní náročnosti prostřednictvím analýzy nestrukturovaných dat. Autor charakterizuje legislativní mantinely pro využití AI (AI Akt) a přibližuje tři fáze praktického uplatnění umělé inteligence v cyklu veřejné zakázky (přípravná, zadávací a realizační fáze). Zvažuje také výzvy, rizika a etické limity spojené s umělou inteligencí. Návazně popisuje přechod na AI zadávání (Zadavatel 2.0) a zdůrazňuje, že cesta k modernímu zadavateli vede skrz odvahu k inovacím a nutnost naučit se s algoritmy mluvit, nastavovat jim mantinely a kontrolovat jejich výstupy. -- Viz také AI a inovace v procesu VZ na s. 26-30.

Xi Jinping's AI nightmares : technological trade-off**Prezidenta Si Ťin-pchinga straší noční můra umělé inteligence : technologický kompromis**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9495, p. 57-58

Článek se zabývá vytvořením nového AI agenta OpenClaw v Číně, který přilákal miliony uživatelů, ale zároveň vyvolal obavy z úniků dat, hackerských útoků a ztráty kontroly nad zařízeními. Reakce vlády ukázala, že čínské vedení začíná vnímat umělou inteligenci nejen jako motor ekonomiky a nástroj v soutěži se Spojenými státy, ale také jako zdroj nových bezpečnostních a sociálních rizik. Čínské úřady se snaží balancovat mezi podporou rychlého rozvoje AI a obavami z dopadů na zaměstnanost, kybernetickou bezpečnost a veřejnou důvěru. Rostoucí úzkost mezi obyvateli, zejména mladými lidmi, souvisí s vysokou nezaměstnaností a obavami, že je technologie brzy nahradí. Článek také ukazuje, že čínská vláda zpřísňuje regulaci a zároveň očekává, že domácí firmy budou posilovat technologickou soběstačnost země. -- Viz také příspěvek na s. 80-81.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace**Coalition of the weakened****Koalice oslabených**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9497, p. 22

Evropští lídři jsou dnes mimořádně neoblíbení a jejich slabé domácí postavení brzdí schopnost EU prosazovat potřebné reformy. Ve Francii i Německu mají prezidenti a premiéři velmi nízkou důvěru veřejnosti, což komplikuje vyjednávání na evropské úrovni. Unie přitom řeší zásadní problémy, jako např. válku na Ukrajině, energetické tlaky či ekonomické potíže. Na druhou stranu se politici s malou podporou zdráhají dělat těžké kompromisy, které jsou pro fungování EU nezbytné. Místo toho často kritizují Brusel, což dále oslabuje důvěru veřejnosti.

Europa, unshackled : deregulation**Osvobozená Evropa : deregulace**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9498, p. 61-62

Článek se věnuje zaostávání ekonomiky Evropské unie za Spojenými státy, a to kvůli slabému růstu, přeregulovanosti a nedokončené integraci jednotného trhu. Popisuje, jak EU sama sobě škodí obrovským množstvím byrokracie, která firmy ročně stojí desítky miliard eur, a brzdí inovace i přeshraniční podnikání. Článek zároveň zdůrazňuje rostoucí geopolitické hrozby, např. nejistotu ohledně Ameriky a tlak Číny, která nutí EU přehodnotit svůj přístup. Evropská komise proto zahajuje rozsáhlé reformy. Chce především zjednodušit pravidla, omezit administrativu, zavést balíčky pro ulehčení chodu firem a prohloubit jednotný trh, včetně integrace kapitálových trhů a vytvoření celoevropských firemních struktur.

To fight Russia, Europe needs Ukraine**Aby mohla Evropa čelit Rusku, potřebuje Ukrajinu**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9497, p. 51

Článek se zabývá postojem Evropské unie k Ukrajině v době války s Ruskem a ukazuje, že evropské státy vysílají nejasné a často protichůdné signály. Na jedné straně vyjadřují obavy z ruské hrozby a podporují Ukrajinu finančně i vojensky, na druhé straně váhají s jejím přijetím do EU a NATO. Některé státy zdůrazňují problémy Ukrajiny, jako je korupce nebo ekonomická konkurence, zatímco jiní tvrdí, že Ukrajina je klíčová pro bezpečnost Evropy. Článek naznačuje, že skutečné rozhodnutí závisí na tom, zda Evropa považuje válku s Ruskem za reálnou hrozbu. Závěrem klade otázku, zda jsou Evropané ochotni Ukrajinu plně podpořit i za cenu většího bezpečnostního závazku.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Herfried Münkler ; rozhovor vedl Jens Münchrath

"Trump droht im Iran auf ganzer Linie zu scheitern"

"Trumpovi hrozí, že v Íránu selže na celé čáře"

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 49 (11.3.2026), S. 8-9

Rozhovor s německým politologem H. Münklerem, který říká, že hněv a vztek nemohou nahradit politickou strategií. Prezident Trump válkou v Íránu způsobil obrovské škody. To se týká jak důvěry v USA, tak světové ekonomiky.

Malcolm Moore, Nassos Stylianou, Jamie Smyth

America's new energy dominance

Nová energetická převaha Spojených států

Financial Times, Vol. 2026, No. 42234 (25.4.2026), s. 6

Článek analyzuje posilování pozice USA jako dominantního globálního dodavatele energií v reakci na ochromení námořních cest v Hormuzském průlivu. Dle autorů dosáhl americký export ropy rekordních 5,2 milionu barelů denně, přičemž počet prázdných supertankerů směřujících do USA se od vypuknutí bojů 28. února 2026 téměř ztrojnásobil. V dubnu r. 2026 bude více než třetina evropského leteckého paliva pocházet z amerických rafinerií a při ceně kolem 100 dolarů za barel vzroste cash flow amerických ropných firem o 63 miliard dolarů. Článek uvádí, že USA krátkodobě profitují z exportu, ovšem dlouhodobě hrozí, že vysoké ceny benzínu urychlí strukturální přechod k elektromobilitě ovládané Čínou a také motivují Evropu k budování vlastních obnovitelných zdrojů, aby se vyhnula přílišné závislosti na americkém LNG.

A friend in need : Ukraine and the Middle East

Přítel v nouzi : Ukrajina a Střední východ

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9495, p. 23

Článek vysvětluje, že Ukrajina se díky svým zkušenostem s obranou proti dronům stává důležitým bezpečnostním partnerem pro státy Perského zálivu. Ty s ní uzavírají dlouhodobé dohody a využívají její poradce i technologie, protože jsou levnější a účinnější než západní systémy. Ukrajinské firmy díky tomu získávají nové zakázky a finanční podporu, země tak posiluje svou mezinárodní pozici. O spolupráci s Ukrajinou roste zájem i v Evropě, i když tradiční zbrojní průmysl má problém přizpůsobit se jejímu rychlému tempu inovací.

Vladimíra Malovíková

Konec bezcelní výjimky pro zásilky nízké hodnoty

Clo-douane, Sv. 60, (2026) č. 3, s. 13

Článek shrnuje důvody zrušení bezcelní výjimky pro zásilky do 150 eur v EU a hodnotí dopady masového dovozu zboží nízké hodnoty na fiskální příjmy, bezpečnost výrobků a hospodářskou soutěž. Na základě výsledků celoevropské kontrolní akce v oblasti e-commerce (PCA), která prokázala vysokou míru nesouladu dovážených výrobků s technickými a bezpečnostními předpisy, vysvětluje autorka zavedení specifického cla ve výši 3 eur za položku od 1. 7. 2026 (s přechodným obdobím do 1.7.2028) a plánované digitalizační kroky v rámci reformy celního kodexu Unie. Text zasazuje opatření do širšího kontextu modernizace celních procesů a regulace e-commerce.

Not so great expectations : summit in Beijing

Ne tak velká očekávání : summit v Pekingu

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9498, p. 15-16

Článek se zabývá napětím mezi USA a Čínou, které dnes ovlivňuje světovou politiku, obchod i technologie. Ukazuje, že obě velmoci se navzájem vnímají jako hrozba a místo spolupráce se spíše snaží o ekonomickou a politickou dominanci. Pekingské setkání Trumpa a Si Ťin-pchinga může ovlivnit vztahy v oblastech jako obchod, technologie, záležitosti Taiwanu nebo světová bezpečnost. Skutečná dohoda mezi oběma lídry je však nepravděpodobná a spíše jde o snahu zabránit ještě větším konfliktům. Závěrem článek konstatuje, že vztah těchto dvou mocností dnes nevede svět, ale spíše ho udržuje v napětí.

Aime Williams

Trump loses his trade superpower

Trump ztrácí svou obchodní převahu

Financial Times, Vol. 2026, No. 42248 (12.5.2026), p. 17

Článek informuje o oslabení pozice amerického prezidenta při zavádění dovozních cel poté, co Nejvyšší soud USA označil jeho dřívější celní politiku za překročení prezidentových pravomocí. Dle autorky se průměrná celní sazba v USA zvýšila ze 2,6 % na 13 %; 90 % těchto dodatečných nákladů dopadlo na domácí spotřebitele a firmy. Ovšem deficit obchodu se zbožím dosáhl v r. 2025 rekordních 1,2 bilionu dolarů. Přestože celní opatření přinesla od října do státní pokladny přibližně 130 miliard dolarů, Trumpova schopnost okamžitě uvalovat odvetná cla byla paralyzována rozhodnutím soudu. To oslabilo Trumpovu vyjednávací pozici na mezinárodní scéně, kde ostatní státy revidují dřívější dohody.

Jakob Hanke Vela, Dietmar Neuerer

Trumps neue Zoll-Eskalation : US-Zölle

Trumpovo nové zpřísnění celních opatření : americká cla

Handelsblatt, Jg. 2026, Nr. 84 (4.5.2026), S. 4-5

Americký prezident ohlásil 25% sankční clo na evropské osobní a nákladní automobily, což by prakticky zastavilo export a tvrdě zasáhlo zejména německé hospodářství. Nová celní hrozba D. Trumpa vystavuje EU značnému tlaku. Diplomaté, úředníci a poslanci v Bruselu hodnotí tato oznámení především jako projev „vzteklejší reakce“ vůči spolkovému kancléři F. Merzovi, který kritizoval válku amerického prezidenta proti Íránu.

Podnik a podnikání

Aaron Kirchfeld, Sylvia Pfeifer

Czech arms group seeks stake in KNDS

Český zbrojní koncern usiluje o podíl ve společnosti KNDS

Financial Times, Vol. 2026, No. 42250 (14.5.2026), p. 8

Článek informuje o nabídce české zbrojařské skupiny Czechoslovak Group (CSG) pod vedením Michala Strnady na koupi významného podílu ve francouzsko-německém výrobci tanků KNDS. CSG předložila hotovostní nabídku německé rodině vlastníci 50 % společnosti KNDS, druhou polovinu drží francouzský stát. KNDS plánuje vstoupit na burzu v červenci r. 2026 s cílovou tržní kapitalizací 15 až 20 miliard eur. Zbrojnímu sektoru však aktuálně klesá valuace, autoři to ilustrují na 30% propadu akcií zbrojovky Rheinmetall či významném oslabení akcií samotné CSG. Tento krok představuje odvážný pokus o konsolidaci evropského obranného průmyslu, který však pravděpodobně vyvolá silný politický odpor v Paříži a Berlíně, stejně jako vnitřní vládní spory v Německu ohledně nákupu státního podílu.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Nella Solis

Když se započítává neplacené výživné : rizika nové koncepce rozhodného příjmu

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 7-8, s. 254-258

Analýza změny koncepce rozhodného příjmu ve vztahu k výživnému, identifikace jejího racionálního jádra i rizikových situací, které mohou vznikat při normativním započítávání neplaceného výživného. Autorka se zaměřuje především na případy dlouhodobého neplnění vyživovací povinnosti, časové nesoulady mezi jednotlivými instituty ochrany dítěte a na absenci korektivních mechanismů umožňujících zohlednit faktickou ekonomickou realitu domácnosti. Posuzuje dopady normativního přístupu z hlediska ochranné funkce sociálních dávek a nejlepšího zájmu dítěte jako jednoho ze základních interpretačních principů rodinného práva a sociálního práva. - Poznámky.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Češi chtějí vlastní bydlení, ale dostupnost klesá

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 1, s. 44-45

Střední Evropa prochází výraznou proměnou v tom, jak lidé přemýšlejí o bydlení, a rozdíly mezi jednotlivými zeměmi se dále prohlubují. Zatímco české domácnosti se potýkají s rostoucími cenami nemovitostí a hledají nové cesty k financování, v Německu posiluje trend dlouhodobého nájemního bydlení a v Polsku a na Slovensku pokračuje stabilní růst vlastnického bydlení. Výsledkem je region, kde se tradiční představy o ideálním bydlení začínají rozcházet s realitou i ekonomickými možnostmi obyvatel. Článek informuje o výsledcích mezinárodního průzkumu zaměřeného na přístupy k bydlení ve státech střední Evropy a na hodnocení dostupnosti bydlení. Upozorňuje na mezinárodní rozdíly, kulturní preference, financování bydlení, zohledňování udržitelnosti, cenovou dostupnost bydlení, na roli institucí i na možné budoucí trendy. -- Více k dostupnosti bydlení v ČR viz Profi poradenství & finance č. 2/2026, s. 40-43.

Nájemné dál zdražuje

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 3, s. 56-57

Komentář k růstu nájemného v Česku. Článek uvádí, že přestože tempo zdražování zaostává za dynamikou prodejních cen, které u srovnatelných bytů meziročně vyskočily o 17 %, nájemní trh zůstává pod tlakem. Nájemné reaguje zejména na kombinaci dlouhodobého nedostatku dostupného bydlení, rostoucích nákladů na pořízení investičních bytů i na postupné oživení poptávky po pronájmech. Zvyšování nájmu se neprojevuje rovnoměrně, výrazné rozdíly jsou jak mezi velkými městy, tak na úrovni krajů. Mezi lety 2023 a 2025 se meziroční zdražení nájemného pohybovalo v rozmezí 6-7 %. Tabulka ilustruje průměrné nabídkové ceny nájemních bytů v jednotlivých krajích ČR v r. 2025.

No direction home : Europe's housing shortage

Ztraceni : nedostatek bydlení v Evropě

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9499, p. 24

Článek se zabývá bytovou krizí v Evropě, kde rychle rostou ceny nájmu i nemovitostí kvůli nedostatku bytů. Jedním z problémů jsou regulace nájmu, které sice pomáhají současným nájemníkům, ale zároveň snižují nabídku bytů a ztěžují přístup novým zájemcům. Hlavní příčinou krize je však nedostatečná výstavba, způsobená byrokracií, nedostatkem pracovníků a vysokými náklady. Článek zdůrazňuje, že bez zvýšení nabídky bydlení se situace nezlepší, a varují, že krátkodobá řešení, jako dotace nebo regulace, mohou problém spíše prohlubovat.

Rok 2025 přinesl realitní šok : ceny bytů vystřelily, rekreační nemovitosti zdražily o desetinu

Profi poradenství & finance, Sv. 14, (2026) č. 1, s. 50-51

Príspevek prináša charakteristiku trendů a dynamiky trhu s nemovitostmi v Česku v r. 2025. Silná poptávka po bydlení, omezená nabídka kvalitních nemovitostí a návrat investorů po období opatrnosti vytvořily prostředí, kde ceny rostly rychleji, než odborníci očekávali. Nedostatek dostupných nemovitostí v atraktivních lokalitách navíc zvýraznil regionální rozdíly a posílil tlak na růst cen napříč trhem. Nabídkové ceny starších bytů vzrostly meziročně téměř o pětinu, průměrné nájemní bytů rostly o 8 %, chaty i chalupy podražily o 9 %. Tabulka ukazuje meziroční nárůst cen u jednotlivých segmentů realitního trhu v ČR.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jan Vácha

Dopady rozsudku Soudního dvora EU na směrnici o minimálních mzdách : analýza a implikace pro české právo

Práce a mzda, Sv. 74, (2026) č. 4, s. 23-29

Článek seznamuje s judikátem Soudního dvora EU ve věci Dánského království proti Evropskému parlamentu z listopadu 2025 (C-19/23), který se věnuje možnosti zrušení směrnice o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii. SDEU vyhověl dánské žalobě pouze částečně, a to v minimálním rozsahu. Autor přibližuje stěžejní argumentaci SDEU, možný přímý zásah do určování odměn za práci

v souvislosti s jednotlivými články směrnice č. 2022/2041/EU (čl. 4, 5 a 6) a možný přímý zásah směrnice do práva sdružovat se. Dále se zamýšlí nad dopady rozsudku na aktuálně účinnou transpozici požadavků směrnice o přiměřených minimálních mzdách v EU do českého pracovního práva. - Poznámky.

Kateřina Musilová

Ekonomické a daňové aspekty zastřené agenturního zaměstnávání

Obchodní právo, Sv. 35, (2026) č. 2, s. 22-28

Zastřené agenturní zaměstnávání představuje vážný problém českého trhu práce i daňové správy. Jedná se o praktiky, kdy je formálně využívána jiná smluvní forma (outsourcing, dodávky služeb, řetězení pracovních vztahů), avšak fakticky jde o agenturní zaměstnávání bez potřebného povolení a bez dodržení zákonem stanovených povinností. Článek se zaměřuje na ekonomické a daňové aspekty těchto praktik, jejich dopady na podniky, zaměstnance i veřejné rozpočty. Upozorňuje na rizika spojená s obcházením pracovních předpisů a porovnává náklady legálního a zastřené agenturního zaměstnávání. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://knihovna.urad.mfcr.cz/earchiv/2026/03/Obchodni_pravo_2_2026_Musilova.pdf

Iacopo Morchio, Christian Moser

The gender pay gap : micro sources and macro consequences

Rozdíly v odměňování žen a mužů mikroekonomické příčiny a makroekonomické důsledky

The American Economic Review, Vol. 116, (2026), No. 5, p. 1765–1810

Článek se zabývá rozdíly v odměňování mezi muži a ženami na příkladu Brazílie. Ukazuje, že velká část rozdílu vzniká tím, že ženy častěji pracují u zaměstnavatelů s nižšími mzdami. Pomocí ekonomického modelu autoři demonstrují, že důležitou roli hrají i pracovní podmínky (tzv. nepeněžní výhody), za které jsou zaměstnanci ochotni přijmout nižší mzdu. Tyto rozdíly v pracovních podmínkách vysvětlují přibližně polovinu genderového mzdového rozdílu. Studie dále uvádí, že politiky na dosažení rovného zacházení sice mohou část rozdílu zmírnit, ale nemusejí zlepšit celkovou výkonnost ekonomiky ani blahobyt. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20231107>

Christoph Albert, Albrecht Glitz, Joan Llull

Labor market competition and the assimilation of immigrants

Konkurence na trhu práce a integrace přistěhovalců

The American Economic Review, Vol. 116, (2026) No. 5, p. 1682–1722

Článek zkoumá, proč mají imigranti v USA často nižší mzdy než domácí pracovníci a jak se tento rozdíl vyvíjí v čase. Ukazuje, že důležitou roli hraje nejen získávání dovedností imigranty, ale i konkurence na trhu práce mezi nimi a domácími. Pokud přistěhovalci a obyvatelé dané země neplní stejnou roli na trhu práce, větší počet imigrantů může zvětšit mzdovou nerovnost. Studie odhaduje, že tento efekt vysvětluje asi pětinu růstu mzdové mezery od 60. let 20. století. Zároveň zdůrazňuje, že dopady se liší mezi různými skupinami imigrantů. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20220865>

Simon Mongey, Giovanni L. Violante

Macro recruiting intensity from micro data

Intenzita nábory na makroúrovni odvozená z mikrodat

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 18 (2026), No. 2, p. 1-33

Článek zkoumá vliv náborového úsilí firem na celkovou efektivitu zaměstnání na trhu práce v USA. Autoři pracují s mikrodaty ze šetření JOLTS a QCEW z období 2002-2019, na jejichž základě konstruují nový index agregátní intenzity nábory (ARI). Ukazují, že individuální náborová intenzita firem je úzce spjata s jejich hrubou mírou nábory a že agregátní index ARI je silně procyklický, tedy že firmy omezují své náborové úsilí v dobách vysoké nezaměstnanosti na trhu. Konkrétně zjistili, že kolísání indexu ARI vysvětluje přibližně 40 % volatility celkové efektivity propojování v ekonomice. Dle autorů stál prudký pokles náborové intenzity firem za velkou částí propadu míry nacházení zaměstnání na počátku Velké recese. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1257/mac.20200022>

Michal Blažek

Výpověď bez uvedení důvodu v účinné právní úpravě

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 7-8, s. 248-254

Autor dokládá, že v účinném právním řádu ČR je již upravena možnost jednostranné výpovědi z pracovního poměru bez uvedení důvodu ze strany zaměstnavatele, a to v podobě § 52 písm. c) zákoníku práce. Popisuje jednotlivé aspekty, na které si musí dát zaměstnavatel při rozvazování pracovního poměru výpovědí se zaměstnancem pozor a které mu jsou naopak ku prospěchu. Příspěvek poukazuje na existující novodobější kazuistiku a ukazuje, že ani v současné době není ochrana zaměstnance nikterak nepřiměřená. Pro porovnání seznamuje s německým právním rámcem upravujícím ochranu zaměstnanců před neoprávněným propuštěním, jež je součástí obecnější oblasti Kündigungsschutzrecht. Klíčovým předpisem je zákon KSchG, který stanoví pravidla pro ukončení pracovního poměru a chrání zaměstnance před tzv. sociálně neodůvodněným propuštěním. V německé právní úpravě spatřuje významnější nerovnováhu mezi právy zaměstnavatele a ochranou zaměstnance před propuštěním z práce, než v české. - Poznámky.

Jan Beránek

Zásadní změny pracovního práva zasáhnou většinu zaměstnavatelů

Právní rádce, Sv. 34, (2026) č. 1, s. 4-6

Příspěvek informuje o dvou evropských úpravách, které významně promění české pracovní právo. Směrnice o transparentnosti v odměňování zpřísňuje požadavky na otevřenost mezd, změni způsob nábory a zvýší nároky na vnitřní nastavení mzdových struktur. Podniky budou muset jasněji popsat pracovní pozice a poskytnout zaměstnancům více informací o odměňování. Směrnice o platformové práci má zlepšit postavení osob pracujících přes digitální platformy a zároveň zpřesní definici závislé práce, což ovlivní i běžné pracovněprávní vztahy. Nová definice má přinést větší právní jistotu při posuzování, zda jde o zaměstnání nebo samostatnou činnost. Kromě těchto změn se v EU diskutují i další možné zásahy, například regulace využívání umělé inteligence při řízení zaměstnanců či úvahy o právu na odpojení. -- K tématu viz také rozhovor se specialistou na pracovní právo advokátem T. Procházkou na s. 8-10. -- Více k odměňování žen a mužů viz Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 8-9/2026, s. 82-86.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Práce a mzda

Sv. 74, (2026) č. 5

Algoritmické řízení platformové práce: nová pravidla dle unijní směrnice (s. 2-6); Skončení služebního poměru - u státních zaměstnanců (s. 7-15); Tuzemské stravné při pracovních cestách: specifické situace a časté chyby (s. 16-18); Kybernetická bezpečnost: povinnosti a odpovědnost vedení (s. 19-22); Běh lhůty pro okamžité zrušení pracovního poměru a šetření jiného orgánu - rozsudek NS sp. zn. 21 Cdo 946/2025 (s. 26-29); Švarcsystém a rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu - rozsudky sp. zn. 7 Ads 52/2025 a sp. zn. 2 Ads 15/2026 (s. 30-33); Příjmy související se skončením zaměstnání a zdravotní pojištění (s. 34-36).

Právo

Ronald Němec

Církevní obchodní společnost: právní rámec a trestněprávní důsledky

Bulletin advokacie, Sv. 2026, č. 4, s. 33-39

Článek analyzuje teologicko-právní specifika církevních obchodních společností, tedy právní rámec správy církevního majetku jak podle kodexu kanonického práva z roku 1983 (CIC/1983), tak podle českého práva. Dále rozebírá, jak se odlišné pojetí účelu a legitimacy zisku promítá do otázky trestní odpovědnosti a s tím související odpovědnosti statutárních orgánů, správců církevního majetku a zřizovatelů. - Poznámky.

Magdalena Pfeiffer

Ekonomická diplomacie Tchaj-wanu a mezinárodní právo soukromé

Právník, Sv. 165, (2026) č. 3, s. 193-208

Článek se věnuje problematice posuzování statutu Tchaj-wanu při aplikaci norem mezinárodního práva soukromého, a to v souvislosti s úspěchy ekonomické diplomacie Tchaj-wanu, která přináší nárůst přeshraničních soukromoprávních poměrů. Zamýšlí se nad tím, zda mohou české soudy určit (resp. aplikovat) tchajwanské právo jako právo rozhodné v soukromoprávním sporu, a zda mohou být rozhodnutím vydaným tchajwanskými soudy v civilních věcech, případně rozhodčím nálezům vydaným na Tchaj-wanu, přiznány právní účinky na našem území a zda tato rozhodnutí mohou být v ČR následně vykonány. Na základě kritické komparativní analýzy české a německé judikatury autorka argumentuje, že v oblasti soukromého práva by české soudy neměly mechanicky používat politickou doktrínu "jedné Číny", ze které vychází česká zahraniční politika. Takový normativní přístup by měl ustoupit faktickému přístupu, který respektuje existenci Tchaj-wanu jako subjektu mezinárodního veřejného práva s fungující vícestupňovou soudní soustavou a stabilním právním řádem. - Poznámky.

Harald Christian Scheu, Katharina Cieslar, Bohumil Peterka

K problematice "zezávazňování" právně nezávazných standartů OECD pomocí unijní legislativy a následné národní implementace

Právník, Sv. 165, (2026) č. 4, s. 313-331

Příspěvek se věnuje problematice pronikání norem soft law vydaných OECD do závazných legislativních aktů EU, které na soft law OECD odkazují. Jako vzorový příklad autoři přibližují proces přípravy a schvalování evropské směrnice č. 2022/2523/EU z 15.12.2022, jejímž cílem je zajistit globální minimální úroveň zdanění pro nadnárodní a velké domácí skupiny v rámci EU v souladu s modelovými pravidly OECD. Rozebírají především otázku legitimacy takto zezávazněných pravidel z pohledu adresátů příslušných právních norem a poukazují na to, jak odkazy na právně nezávazné normy soft law komplikují implementaci právního aktu EU do vnitrostátního práva. Ačkoliv použití dynamických odkazů na soft law může být nezbytné pro účinné provádění globálních daňových standardů, jsou autoři přesvědčeni, že jejich sladění s právními zásadami EU a vnitrostátními ústavními rámci vyžaduje ze strany unijního i národního zákonodárce pečlivé zvažování všech souvisejících aspektů. - Poznámky.

Eva Szabová

Konfiskácia nevysvetliteľného bohatstva: nástroj efektívnejšieho odčerpávania výnosov z trestnej činnosti alebo cesta k porušovaniu základných ľudských práv?

Právník, Sv. 165, (2026) č. 4, s. 396-418

Konfiskace nevysvětlitelného bohatství je novým trestněprávním nástrojem upraveným evropskou směrnicí o vymáhání a konfiskaci majetku (č. 2024/1260/EU) z dubna 2024. Cílem směrnice je stanovit minimální pravidla pro posílení možnosti vyhledávat a identifikovat majetek, zajistit ho a zlepšit správu zajištěného a zkonfiskovaného majetku pocházejícího z trestné činnosti. Má zefektivnit odčerpávání výnosů generovaných trestnou činností (především organizovanou) v případě, kde existující modely konfiskace selhávají. Autorka identifikuje některé sporné aspekty této právní úpravy a přináší jejich hloubkovou analýzu se zaměřením na aktuální relevantní judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Věnuje se otázce souladu nové evropské konfiskační legislativy a právy zaručenými evropskou Úmluvou o lidských právech a základních svobodách. - Poznámky.

Dana Ondřejová

Navrhovaná novelizace ochrany obchodního tajemství

Bulletin advokacie, Sv. 2026, č. 4, s. 20-27

Článek rozebírá připravovanou vládní novelu občanského zákoníku, zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství, a občanského soudního řádu, která by měla s účinností od 1. ledna 2027 výrazně zlepšit hmotněprávní i procesní rámec ochrany obchodního tajemství v českém právu. Hlavní změnou je koncepční přesun úpravy porušení obchodního tajemství mimo dosavadní rámec nekalé soutěže. Za klíčovou změnu autorka považuje zpřesnění skutkové podstaty porušení a výslovné zakotvení neoprávněného "získání" obchodního tajemství. - Poznámky.

Petr Čech

Nejvyšší soud k právní povaze postihu plnivšího poskytovatele (nejen) finanční záruky za dlužníkem

Obchodní právo, Sv. 35, (2026) č. 1, s. 43-46

Plní-li výstavce finanční záruky věřiteli, má právo, aby mu dlužník „nahradil“, co v souladu s ujednáním s dlužníkem věřiteli uhradil podle záruční listiny (§ 2039 odst. 1 obč. zák.). Obdobné právo na „vyrovnání“ přiznává zákon ručiteli, poskytovateli jiného typu zajištění, anebo libovolné třetí osobě, která se souhlasem dlužníka splnila věřiteli dlužníkuv dluh (§ 1937 odst. 2 obč. zák.). Koncepce tohoto postihu (regresu) nicméně v poměrech nového práva doznala změn a panovaly nejasnosti, do jaké míry se tento posun promítl v úpravě finanční záruky. Překlenulo je usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. července 2025, sp. zn. 29 NSČR 62/2023. Nejvyšší soud nejenže potvrdil, jaký koncept se v novém právu prosazuje obecně (v § 1937 odst. 2 obč. zák.), ale také vyjasnil míru jeho použitelnosti na finanční záruku (tedy otázku výkladu § 2039 odst. 1 obč. zák.). Rozhodnutí má zásadní význam pro vztahy ze zajištění i mimo režim úpadku. Článek mapuje jeho stěžejní závěry. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://knihovna.urad.mfcr.cz/earchiv/2026/01/Obchodni_pravo_1_2026_Cech.pdf

Bohumil Havel

Nepřímá finanční asistence, zajištění a bezúplatné plnění

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 18, (2026) č. 1, s. 1-5

Článek pojednává o některých sporných otázkách finanční asistence u akciových společnostech z pohledu jak českého, tak evropského práva. Dovojuje, že finanční asistence sleduje jiný smysl a účel než pravidlo obsažené v § 40 odst. 5 zákona o obchodních korporacích, a současně, že české právo důvodně reguluje pouze přímou finanční asistenci. Funkci omezení finanční asistence pak spatřuje uvnitř společnosti, proto i následky jejího porušení interpretuje spíše interně. - Poznámky.

Jiří Rajchl, Daniel Burda

Obce před ÚOHS: protisoutěžní účinky hazardních vyhlášek a správní trestání podle § 22aa ZOHS

Správní právo, Sv. 59, (2026) č. 2-3, s. 171-184

Článek se zabývá problematikou sankcionování obcí za narušení hospodářské soutěže prostřednictvím obecně závazných vyhlášek regulujících hazardní hry. Autoři se zaměřují na střet mezi pravomocí obcí regulovat hazard na svém území a povinností nezasahovat dle zákona do hospodářské soutěže. Dále popisují vývoj právní úpravy, postup ÚOHS při posuzování proporcionality a objektivitu regulace a upozorňují na napětí mezi dvěma paralelními režimy dozoru: ze strany ÚOHS a derogační pravomocí Ústavního soudu, jenž může příslušnou vyhlášku zrušit. Na závěr navrhuje systémová řešení spočívající v efektivnějším propojení obou kontrolních mechanismů. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla k aktuálním otázkám správního trestání.

Roman Vicherek

Použitelnost důkazů získaných v daňovém řízení v řízení trestním

Trestněprávní revue, Sv. 25, (2026) č. 1, s. 44-50

Článek analyzuje právní, procesní a praktické aspekty využitelnosti důkazních prostředků mezi daňovým a trestním řízením. Vychází z rozdílného charakteru obou procesních režimů, zejména z hlediska rozložení důkazního břemene, zásad dokazování a procesních pravidel. Na základě judikatury NS a NSS, odborné literatury a statistických údajů autor identifikuje podmínky, za nichž lze důkazy přejímat, a upozorňuje na limity této praxe. Součástí článku je i rozbor spolupráce mezi správcem daně a orgány činnými v trestním řízení, včetně dopadů na práva daňových subjektů. - Poznámky.

Tereza Tina Rašťáková

Právo na dorovnání u sell-out

Obchodní právo, Sv. 35, (2026) č. 3, s. 18-25

Právo na dorovnání u práva odkupu (sell-out) představuje významný prostředek ochrany minoritních akcionářů a nelze jej ztotožňovat s dorovnáním při squeeze-outu. Článek se zaměřuje na výkladové otázky spojené s právem na dorovnání, zejména na možnosti jeho uplatnění, běh lhůt, průběh soudního řízení a související problematiku nákladů. Obsah rozhodnutí je určen přímo zákonem, což podstatně ovlivňuje podobu soudního řízení i posuzování jednotlivých nároků. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://knihovna.urad.mfcr.cz/earchiv/2026/04/Obchodni_pravo_3_2026_Rastakova.pdf

Jiří Georgiev, Petr Hrebenár

Princip vlády práva a režim kondicionalit coby nástroj ochrany finančních zájmů EU

Právník, Sv. 165, (2026) č. 4, s. 332-347

Článek přináší analýzu současného systému finančních kondicionalit v právu EU a jeho role při ochraně principu vlády práva v členských státech. Autoři hodnotí stávající praxi vymáhání vlády práva prostřednictvím mechanismů finanční kondicionality (úsilí o provázání poskytování finančních prostředků z unijního rozpočtu s dohledem nad dodržováním principů právního státu, resp. s uplatněním finančních sankcí za jejich porušení). Představují tři hlavní pilíře současného mechanismu a na příkladu Maďarska uvádějí, jak byly aplikovány v období účinnosti víceletého finančního rámce 2021-2027 a fondu NexGeneration EU. Závěrem přinášejí informace o budoucí právní úpravě, která by měla být aplikována v novém víceletém finančním rámci pro období od r. 2028 a je založena na aplikaci nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu EU. - Poznámky.

Martin Kopecký

Projednávání přestupků členů profesních komor podle AML zákona

Správní právo, Sv. 59, (2026) č. 2-3, s. 143-151

Článek se zabývá vývojem právní úpravy odpovědnosti členů profesních komor za porušení pravidel v oblasti praní špinavých peněz (AML). Zaměřuje se na hmotněprávní i procesněprávní aspekty těchto přestupků projednávaných profesními komorami. Autor poukazuje na nejednotnost právní úpravy mezi jednotlivými profesními komorami a na nejasnosti ohledně použití procesních předpisů při projednávání přestupků. Zdůrazňuje, že ačkoliv jsou rozdíly vnitřní organizace komor legitimní, při výkonu veřejné moci by neměly vznikat neodůvodněné odchylky. Upozorňuje také na roztržitost současné právní praxe v oblasti AML a naznačuje potřebu jejího sjednocení či revize. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla k aktuálním otázkám správního trestání.

Jan Holas, Kateřina Končerková

Řešení situace dlužníků: exekuční, nebo insolvenční řízení?

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 6, s. 187-195

Fenomén zadluženosti a předluženosti domácností v ČR zvyšuje význam právních mechanismů řešení situací dlužníků, kteří nechtějí nebo nemohou plnit. V článku je nejprve vymezen teoretický rámec a právní kontext českého exekučního a insolvenčního řízení (oddlužení). Následně autoři představují metodologii a výsledky případové studie zaměřené na právní profesionály působící v exekuční a insolvenční oblasti. Ta zkoumala zkušenosti s rozhodovacími procesy dlužníků (kritéria využívání exekučního a insolvenčního řízení) a jejich způsoby řešení situace. Zjišťují, zda by dlužníci mohli svou situaci vhodněji řešit jiným právním nástrojem, než jaký je vůči nim aktuálně uplatňován. Autoři analyzují narativy, dilemata a vzorce rozhodování, které vedou dlužníky ke zvolení jednoho či druhého právního nástroje či setrvání v něm. V závěru formulují implikace pro tvorbu dluhové politiky. - Poznámky.

Lenka Šromová

Určení (ne)platnosti právního jednání v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu

Právní rozhledy, Sv. 34, (2026) č. 6, s. 196-202

Podle platné právní úpravy lze na základě určovací žaloby deklarovat existenci nebo neexistenci pouze práva nebo právního poměru. Autorka se věnuje otázce, jak rozhodovací praxe přistupuje k určení (ne)platnosti právního jednání, a zamýšlí se nad ustáleným chápáním předmětu určení. Na základě kritické analýzy judikatury Nejvyššího soudu konfrontuje v teorii tradičně zastávaný postoj k předmětu určení, poukazuje na jeho neudržitelnost, a v té souvislosti formuluje hypotézu jako východisko pro další teoretické zkoumání koncepce předmětu určení. Na příkladu určení (ne)platnosti právního jednání ukazuje, že dané pojetí práva a právního poměru nemusí být z hlediska rozhodovací praxe dále udržitelné. - Poznámky.

Filip Ščerba

Využívání peněžitého trestu při postihu obohacovacích trestných činů : poznatky z empirického výzkumu

Trestněprávní revue, Sv. 25, (2026) č. 1, s. 27-35

Článek představuje výsledky empirického výzkumu, který objasňuje, jak soudy v ČR využívají peněžité tresty při postihu vybraných obohacovacích trestných činů. Výzkum byl založen na rešerši trestních spisů provedené na třech soudech a jeho výsledky poskytují údaje nejen o podílu peněžitých trestů ukládaných za obohacovací trestné činy, ale také třeba o podílu nemajetných pachatelů, míře iniciativy státních zástupců směřující k uložení peněžitého trestu, o vadách při vyměrování tohoto trestu či úspěšnosti jeho výkonu. Zjištění jsou podrobně analyzována a jsou z nich vyvozena některá doporučení. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

John Burn-Murdoch

Homes, phones and demographic decline

Domovy, telefony a úbytek obyvatelstva

Financial Times, Vol. 2026, No. 42252 (16.5.2026), p. 5

Článek se zabývá globálním propadem porodnosti a demografickým úbytkem, který se v posledním desetiletí výrazně zrychlil i v rozvojových zemích. Ve více než dvou třetinách zemí světa klesla průměrná plodnost pod zachovnou míru 2,1 dítěte na ženu a v 66 státech se průměr blíží spíše jedné. Přestože vyspělé státy od 80. let ztrojnásobily reálné výdaje na rodinné dávky, průměrná plodnost v nich i tak klesla z 1,85 na 1,53. Nedostupnost bydlení vysvětluje až polovinu poklesu plodnosti v USA a Velké Británii od 90. let, ovšem aktuální propady vykazují časovou shodu s masovým rozšířením chytrých telefonů. Digitalizace zásadně proměnila životní styl mladých dospělých a změnila jejich osobní socializaci.

Barney Jopson, Alan Smith, Irene de la Torre Arenas

How immigration has changed Spain

Jak imigrace změnila Španělsko

Financial Times, Vol. 2026, No. 42244 (7.5.2026), p. 17

Článek analyzuje aktuální přístup k imigraci španělské vlády Pedra Sáncheze, který i přes restriktivní trendy v ostatních zemích EU pokračuje v politice otevřených dveří. Od r. 2022 přibývá ve Španělsku v průměru 665 tisíc osob ročně narozených v rodinách původem ze zahraničí. V r. 2025 tvořilo Španělsko jednu třetinu celkového imigračního přírůstku v EU. Tato vlna kompenzuje kriticky nízkou národní porodnost (na úrovni 1,1 dítěte na ženu), přičemž přistěhovalci od r. 2019 obsadili přibližně 70 % nově vytvořených pracovních míst. Analýza však identifikuje i negativní dopady, jako je prohlubující se bytová krize s deficitem 700 tisíc domovů za poslední dekádu a nárůst nájemného o 39 % mezi lety 2021 až 2025. Dle autorů vede transformace populace, jejíž zahraniční složka vzrostla během čtvrt století z 5 % na téměř 20 %, k sociálnímu pnutí a politickému vzestupu strany Vox, což podtrhuje i fakt, že cizinci aktuálně tvoří 51 % vězeňské populace v Katalánsku.

Karolína Zábajníková

Moderní vzdělávání je pro rozvoj země nezbytné

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 3, s. 32-33

U příležitosti třiceti let od vstupu České republiky do Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) příspěvek porovnává stav vzdělávání v Česku mezi r. 1995 a 2024 a také ve vztahu k dalším státům OECD. Autorka zdůrazňuje, že výjimečnou charakteristikou ČR je vysoký podíl osob s dokončeným středoškolským vzděláním (nejvyšší podíl ze zemí OECD). Za uvedené období došlo k navýšení podílu vysokoškolského vzdělání v populaci z 11,8 % na 33,5 %. Dále autorka porovnává výdaje na vzdělávání; podíl výdajů na HDP v ČR roste (od r. 2019 se drží nad 4 %). Grafy ukazují podíl osob z jednotlivých států OECD s nejvyšším dosaženým středoškolským a vysokoškolským vzděláním v dané věkové kategorii v r. 2024 i porovnání výdajů na vzdělávací instituce přepočtené na jednoho studenta v r. 2022.

Účetnictví

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Účetnictví

Sv. 30, (2026) č. 5

Časové rozlišení a dohadné položky (s. 2-12); Význam webových stránek pro úspěšnou činnost účetní firmy (s. 13-18); Časové rozlišení a dohadné položky z pohledu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (s. 31-43); Novinky k evidenci skutečných majitelů 2025 (s. 44-46); Výběr zajímavých rozsudků Nejvyššího správního soudu k dani z příjmu: září 2025 (s. 47-49); Dočkáme se rovnosti v odměňování mužů a žen? (s. 50-52).

Veřejná správa

Vladimír Sládeček

K disciplinární odpovědnosti ve veřejné správě

Správní právo, Sv. 59, (2026) č. 2-3, s. 201-212

Článek se zabývá jednotlivými právními úpravami disciplinárních deliktů ve veřejné správě. Autor nejprve zkoumá disciplinární odpovědnost v oblasti státní správy, kde rozebírá zejména úpravu disciplinární odpovědnosti vojáků a příslušníků bezpečnostních sborů. Dále se zaměřuje na oblast samosprávy a věnuje se profesní samosprávě, neboť zaměstnanci územních samosprávných celků podléhají režimu zákoníku práce. Autor se pokouší o vymezení určitých společných základních rysů právní regulace. Uvádí, že tresty ukládané za spáchání kárného deliktu označované jako disciplinární opatření nebo kárné opatření v rámci profesních samosprávných korporací, se z velké míry shodují. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla k aktuálním otázkám správního trestání.

Eliška Klimentová

Konec kárné odpovědnosti ve státní službě : kárná řízení v číslech

Správní právo, Sv. 59, (2026) č. 2-3, s.137-142

Článek se zabývá proměnou odpovědnostního režimu ve státní službě po novele zákona o státní službě s účinností od 1.1.2025. Zaměřuje se zejména na zrušení kárných komisí a kárného řízení a jejich nahrazení novým systémem založeným na manažerských a personálních nástrojích, které jsou koncepčně bližší pracovněprávní logice. Na základě empirických dat z fungování kárných komisí I. a II. stupně autorka dokládá, jak byl dosavadní kárný systém v praxi využíván. Dále detailně hodnotí četnost i výsledky kárných řízení (např. typy rozhodnutí jako zrušení, změna, či zastavení řízení). Závěrem autorka zasazuje změny do širšího legislativního vývoje, který směřuje k přiblížení právního postavení státních zaměstnanců režimu zákoníku práce. - Poznámky. -- Viz i další příspěvky tematického čísla k aktuálním otázkám správního trestání.

Jan Vašek

Předběžné tržní konzultace jako strategické bojiště : přesvědčování, vyjednávání, manipulace

Veřejné zakázky, Sv. 2026, č. 1, s. 28-31

Autoři se zaměřují na specifickou oblast předběžných tržních konzultací (PTK), které vnímají jako nástroj vlivu, kde se střetává veřejný zájem na efektivitu se soukromým zájmem na maximalizaci zisku. PTK jsou tvrdá, sofistikovaná a vysoce strategická vyjednávání, prostřednictvím nichž se potenciální dodavatelé snaží ve svůj prospěch ovlivnit povahu, rozsah a realizaci plnění, priority, hodnotící kritéria a strategii výběrového řízení zadavatele, dále také zadávací dokumentaci, smluvní ujednání nebo termíny. Článek přehledně shrnuje, jaké mechanismy, nástroje a strategie dodavatelé používají k ovlivnění, nebo dokonce manipulaci zadávacího řízení, a jak tyto aktivity poznat a účinně se proti nim bránit. Problematiku ilustruje na příkladu čtyř manipulativních vyjednávacích taktik dodavatele: kotvení, FUD (fear, uncertainty, doubts), odkaz na autoritu a selektivní prezentace faktů.

Vilém Podešva, David Mrózek, Daniel Netrval

Rizika nedovolené veřejné podpory a porušení ZZVZ v souvislosti s fungováním (nejen) městských společností

Veřejné zakázky, Sv. 2026, č. 1, s. 38-43

Článek poukazuje na omezení a rizika spojená s fungováním veřejných subjektů, zejména subjektů v městském (obecním) vlastnictví, s přihlédnutím k rizikům poskytování nedovolené veřejné podpory a porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. Autoři rozebírají pravidla zajišťující rovnost subjektů na trhu (obecná pravidla veřejné podpory; postup při posuzování mimořádně nízké nabídkové ceny z důvodu veřejné podpory; vertikální spolupráce dle § 11 ZZVZ; zákaz zvýhodňovat určitého soutěžitele a obecně narušovat hospodářskou soutěž při výkonu veřejné moci). Upozorňují, že pravidla k zajištění rovného a spravedlivého prostředí platí na všech typech trhů, bez ohledu na jejich velikost. V další části autoři na příkladu technických služeb (jako lokálně či regionálně působícího veřejně kontrolovaného poskytovatele komunálních služeb v silném postavení) ukazují, v jakých situacích vznikají rizika poskytnutí neoznamené nebo neslučitelné veřejné podpory a rizika porušení povinností podle ZZVZ, zejména při využívání výjimek pro in-house/vertikální spolupráci. - Poznámky.

Pavel Kopecký

Skončení služebního poměru

Práce a mzda, Sv. 74, (2026) č. 5, s. 7-15

Bližší pohled na právní úpravu skončení služebního poměru státních zaměstnanců v ČR, který se od pracovního poměru odlišuje svou veřejnoprávní povahou. Součástí je i vymezení role služebních orgánů, které rozhodují o vzniku, změnách i skončení služebního poměru. Autor přibližuje jednotlivé důvody skončení služebního poměru a procesní formu, jakou ke skončení v jednotlivých případech dochází. Nastiňuje také problematiku nezákonného skončení služebního poměru a možnosti obrany proti němu. V článku je zdůrazněn deklarovaný cíl zákona o státní službě - odpolitizování státní správy - a autor upozorňuje na jeho limity, zejména možnost ovlivňování personálního obsazení prostřednictvím systemizace a organizačních změn. V závěru je stručně přiblížena koncepce skončení pracovního poměru v návrhu nového zákona o státních zaměstnancích, který by měl nahradit zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Lenka Matochová

Staronový institut zákazu účasti ve veřejných zakázkách

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 14, (2026) č. 2, s. 21-25

Zákaz účasti ve veřejných zakázkách se v poslední době dostává do popředí jako samostatný mechanismus prosazování politik EU i členských států. Příspěvek vymezuje institut zákazu účasti, ukazuje jeho odlišnou logiku oproti tradičním vylučovacím důvodům a upozorňuje na některé problémy, jež jeho aplikaci provázejí. Autorka rozebírá zakazy účasti v současné zakázkové právní úpravě i zakazy účasti vznikající mimo tuto úpravu (např. správními orgány či soudy nebo vycházející ze statusu dodavatele). Upozorňuje na typické znaky vyloučení a na rozdíly oproti zakazu účasti (má primárně sankční a preventivní účel v konkrétních sektorech). Krátce také zmiňuje trestněprávní zakazy účasti, územní působnost zakazů a otázku důkazního břemene. Autorka rovněž zvažuje problematiku obnovení způsobilosti.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 33, (2026) č. 5

Daňové motivační prvky v rozvoji obcí: slepá cesta? (s. 16-18); Úspory obcí v roce 2024 (s. 18-19); Příprava měst a obcí na rozvoj dostupného bydlení (s. 22); Obce nepotřebují slučování, ale sdílené technologie - rozhovor s V. Přechem z Gordic o informačních systémech veřejné správy (s. 39-40); Evidence odpadů: klíčový nástroj pro strategické rozhodování moderní obce a úsporné hospodaření (s. 42-43); Kvalitní projektové řízení staveb ve veřejném sektoru dokáže uhlídat výslednou cenu projektu (s. 56-57); Proč obce potřebují projektové řízení aneb Nejde jen o "manažerskou módu" (s. 58-59); Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025 je opět dobrým zdrojem inspirace pro správce (s. 61); Plánovací smlouvy z pohledu zákona o zadávání veřejných zakázek (s. 64-65); Finanční záruka, úvěr, zápůjčka podle občanského zákoníku (2) (s. 67-69).

Veřejná správa**Sv. 37, (2026) č. 5**

Oběhové hospodářství v obcích: Příležitost, která dává smysl (s. 4-6); Jak budeme nakládat s odpady v následujících 11 letech? (s. 7); Cirkulární obec v praxi: Inspirativní řešení pro předcházení vzniku odpadu (s. 8-12); Jak se připravit na konec skládkování v roce 2030? - rozhovor s Janem Maršákem z MŽP (s. 14-17); Pozdě večer i o víkendu: Automatizované prodejny pomáhají zachovat obslužnost venkova (s. 18-20); Volební mezidobí pod lupou: Na co má vedení obce nárok a co si pohlídat (s. 21-23); AI ve veřejné správě: Od nejasností k odpovědnému využívání (s. 24-25); Práva a povinnosti správců osobních údajů v digitálním prostředí (s. 26-28); Historickým městem roku 2025 je Náměšť nad Oslavou (s. 32-33); Přehledně z EU: Výroba biometanu má v Česku zelenou (s. 34-35); První letošní nové archivní kulturní památky: Kartografické archiválie mimořádného významu (s. 36-38).

Veřejné finance. Rozpočet

Brian Finn, Yosra Bedair

Budgeting in Egypt : consolidating reform for better spending**Rozpočtování v Egyptě : konsolidační reforma pro efektivnější vynakládání prostředků**

OECD Papers on Budgeting, Vol. 2026, No. 5, p. 1-40

Studie analyzuje proces modernizace správy veřejných financí v Egyptě a identifikuje strategické kroky pro její další posílení v souladu s mezinárodními standardy. Autoři pracují s rozpočtovými údaji za období 2020-2025 a reflektují vládní cíle pro fiskální stabilitu a dluhovou udržitelnost do r. 2029. Dle analýzy dosáhl Egypt na přelomu let 2024 a 2025 historicky nejvyššího primárního přebytku ve výši 3,5 % HDP, dále díky digitalizaci a reformám daňové správy vzrostly daňové příjmy meziročně o 35,2 %. Studie také uvádí plán na snížení státního dluhu pod 80 % HDP do r. 2027 a pod 72 % ve střednědobém horizontu do r. 2029. Egyptské veřejné finance ovšem čelí značným rizikům, zejména v podobě enormního úrokového břemene, které spotřebovává téměř polovinu celkových výdajů a dvě třetiny příjmů. Autoři zdůrazňují nutnost plného přechodu na výkonnostní rozpočtování, důslednější kvantifikaci fiskálních rizik a posílení parlamentního dohledu, čemuž má přispět i plánované zřízení nezávislého parlamentního rozpočtového úřadu. - Poznámky. Plný text dostupný z: https://www.oecd.org/en/publications/budgeting-in-egypt_b59acef0-en.html

Ian Smith, Sam Fleming, George Parker

How Britain found itself in a debt cage**Jak se Británie ocitla v dluhové pasti**

Financial Times, Vol. 2026, No. 42251 (15.5.2026), p. 15

Článek se zabývá trhem s britskými státními dluhopisy, který kvůli vysokému zadlužení omezuje fiskální prostor vlády. Na počátku století činil britský státní dluh méně než 30 % HDP. Podle prognóz dosáhne v r. 2028 čistý vládní dluh téměř 96 % HDP, což je výrazně nad průměrem vyspělých ekonomik (83 % HDP). Průměrné funkční období britských premiérů po r. 2020 kleslo pod 500 dní. V důsledku politické nestability a geopolitických šoků spojených s válkou v Íránu vzrostly výnosy desetiletých vládních dluhopisů na hodnotu 5,1 %, což je maximum od finanční krize. Roční náklady na obsluhu dluhu již přesahují 100 miliard liber a do r. 2030 mají dosáhnout téměř 4 % HDP, což představuje nejvyšší náklady v rámci skupiny G7. Dle autorů se Spojené království ocitá v dluhové spirále, kde jsou centrističtí politici paralyzováni tlakem populistů na zvyšování výdajů a požadavky věřitelů na rozpočtovou kázeň.

Raphael Minder

The Slovak city fast-tracked to cultural stardom**Slovenské město, které se rychle vypracovalo ke kulturní slávě**

Financial Times, Vol. 2026, No. 42242 (5.5.2026), p. 16

Článek představuje slovenské město Trenčín, které získalo titul Evropského hlavního města kultury pro r. 2026. Informuje o rozvojových projektech a instalacích plánovaných pro letošní rok. Dle autora přichází spolu s titulem potenciál pro investice do infrastruktury a podporu potřebných urbanistických projektů daného města. Trenčín pro tyto účely shromáždil celkový rozpočet ve výši 60 milionů eur, z čehož například 40 milionů eur tvoří dodatečné fondy EU, 5,5 milionu eur představuje vlastní příspěvek města

a 1,5 milionu eur pochází z přímé unijní dotace spojené s oceněním. Město již zapojilo stovky místních dobrovolníků a zahájilo rekonstrukci železniční stanice nebo hradu. Pro menší města představuje tento titul zásadní příležitost k ekonomické transformaci a rozvoji. To ilustruje příklad britského Liverpoolu, který díky titulu a dodatečným 10 milionům turistů vygeneroval pro místní ekonomiku 754 milionů liber.

Abdelhamid Moustabchir, Hicham El Ouazzani, Hicham Ouakil, Augustin Foster Chabossou
Towards external debt reduction through inflation targeting : an empirical evaluation of middle-income countries

Snížení zahraničního dluhu prostřednictvím inflačního cílování: empirické hodnocení zemí se středními příjmy

Politická ekonomie, Vol. 74 (2026), No. 2, p. 329-354

Článek zkoumá vliv cílování inflace na úroveň zahraničního dluhu u států se středními příjmy. Autoři pracují s ročními daty od r. 1990 do r. 2020 pro 36 zemí. Výsledky naznačují, že přijetí cílování inflace je spojeno s výrazným snížením zahraničního dluhu v průměru o 15,16 procentního bodu ve srovnání se zeměmi bez tohoto měnového rámce. U států s cílováním inflace se průměrný dluh pohybuje na úrovni 2,2 % HDP, v zemích bez této politiky dosahuje v průměru 8,8 % HDP, což autoři přisuzují vyšší fiskální kázi a stabilitě měnového prostředí. Dle studie tento mechanismus posiluje kredibilitu měnové politiky a snižuje riziko platební neschopnosti, avšak jeho efektivita je přímo závislá na kvalitě institucionálního rámce, nezávislosti centrální banky a celkové koordinaci s fiskální politikou dané země. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.polek.1490>

Thiess Buettner, Vincent Herdegen

The vertical fiscal gap in the German federation

Vertikální rozpočtová mezera v Německé spolkové republice

FinanzArchiv, Vol. 81, (2025) No. 4, p. 416-436

Článek se zabývá rozdíly ve vývoji mezi příjmy a výdaji vlád jednotlivých spolkových zemí v Německu (tzv. vertikální fiskální mezerou). Ukazuje, že tento rozdíl se dlouhodobě zmenšuje, protože spolkové země stále více financují výdaje z vlastních příjmů, hlavně díky vyšším podílům na DPH. Přesto ale mezi jednotlivými německými spolkovými zeměmi existují velké rozdíly, např. některé jsou stále závislé na penězích od spolkové vlády, zatímco jiné naopak do spolkového rozpočtu přispívají více, než samy dostávají. Celkově tedy situace vypadá vyrovnaně, ale ve skutečnosti je vnitřně nerovnoměrná. - Poznámky.

Anne-Sylvaine Chassany, Leila Abboud

What Germany's military build-up means for Europe

Co znamená německé posilování vojenské moci pro EU

Financial Times, Vol. 2026, No. 42237 (29.4.2026), p. 15

Článek analyzuje obrat v německé bezpečnostní politice, v jehož důsledku se má Bundeswehr stát největší konvenční armádou v Evropě. Německý kancléř F. Merz po uvolnění dluhové brzdy plánuje mezi lety 2026 až 2030 vyčlenit na obranu celkem 779 miliard eur (dvojnásobek oproti předchozím pěti letům). Dle autorky dosáhne roční německý obranný rozpočet do konce desetiletí téměř 190 miliard eur, čímž země překoná cíl NATO výdajů ve výši 3,5 % HDP a vyrovná se souhrnným výdajům Británie a Francie. Článek také identifikuje nedůvěru ze strany Francie a Polska. Paříž se obává německé preference amerických zbrojních systémů (F-35, Patriot) na úkor evropského průmyslu a Varšava varuje před vyzbrojováním na čistě národní bázi. Analýza Kielského institutu upozorňuje na možnou neefektivitu, kde až 80 % prostředků směřuje do udržování stávajících vojenských kapacit a výdaje na výzkum a vývoj stagnují. -- Český překlad článku viz čas. Euro č. 10/2026, s. 38-42.

Zemědělství

Andy Bounds, Alice Hancock, Susannah Savage

The future of Europe's angry farmers

Budoucnost rozhořčených evropských zemědělců

Financial Times, Vol. 2026, No. 42243 (6.5.2026), p. 17

Článek rozebírá vývoj unijní agrární politiky a finanční toky v rámci společné zemědělské politiky (CAP). Přebytek agrárního obchodu dosáhl v r. 2025 rekordních 50 miliard eur, sektor ovšem čelí růstu nákladů, kdy ceny hnojiv po útocích na Írán vzrostly až o 80 %. Tyto tlaky urychlují zánik malých hospodářství, jejichž celkový počet v EU klesl z 14,4 milionu v r. 2005 na 8,8 milionu v r. 2023. 90 % úbytku tvořily farmy s rozlohou pod 5 hektarů. Tento uvolněný prostor začínají masivně obsazovat institucionální investoři. Dle závěrů studie Joint Research Centre by úplné odstranění dotací společné zemědělské politiky v EU snížilo celkovou produkci potravin pouze o 5 %. Skutečnou překážkou pro reformu systému tak není strach z nedostatku potravin, ale politický a společenský odpor vůči průmyslové konsolidaci a ztrátě tradiční venkovské identity.

Životní úroveň

Karolína Zábojníková

Základní životní potřeby zdražují doma i v Evropě

Statistika & my, Sv. 16, (2026) č. 3, s. 29

Statistický pohled na cenovou dynamiku v zemích Evropské unie v r. 2025. Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP) vzrostl o 2,5 %, což téměř odpovídalo nárůstu v r. 2024, struktura cenového růstu se ale změnila. Posílilo zdražování základních potřeb (potravin, nápojů, bydlení a energií). Spotřebitelské ceny rostly ve všech zemích EU, nejvíce v Rumunsku (6,8 %), Estonsku (4,8 %), v Chorvatsku a Maďarsku (shodně 4,4 %). V Česku se růst spotřebitelských cen zmírnil na 2,3 %. Graf ukazuje srovnání hodnoty HICP v zemích EU v r. 2025.

Ostatní

Complete regime change : Hungary

Úplná změna režimu : Maďarsko

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9495, p. 21-22

Článek popisuje situaci v Maďarsku po dubnových volbách, v nichž zvítězila opoziční strana Tisza vedená Péterem Magyarem. Vysvětluje, že voliči byli nespokojeni s dlouholetou vládou Viktora Orbána, korupcí a stagnující ekonomikou. Péter Magyar slibuje obnovu právního státu, omezení vlivu Fideszu ve státních institucích a odblokování pozastavených fondů EU. Autoři také upozorňují, že jedním z hlavních úkolů nové vlády bude vyšetřit korupci z minulých let, protože mnoho voličů očekává skutečnou odpovědnost a transparentnost.

Dead in its tracks : Russia's war

Na mrtvém bodě : ruská válka

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9499, p. 21-22

Článek se zabývá tím, že Rusko začíná na bojišti na Ukrajině ztrácet iniciativu a čelí rostoucím problémům. Popisuje, jak ukrajinské útoky, zejména pomocí dronů, způsobují Rusku velké ztráty na lidech i technice a zasahují i infrastrukturu hluboko v zázemí. Ruská ofenziva postupuje pomalu, ztráty vojáků jsou vysoké a logistika i obrana proti útokům se zhoršují. Zároveň má válka dopady uvnitř Ruska, kde roste nejistota a tlak na režim. Článek naznačuje, že pokud se situace nezlepší, může se postavení Ruska dál zhoršovat.

The folly of crowds : France's presidential election**Bláznovství davu : francouzské prezidentské volby**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9495, p. 22

Článek se zabývá politickou situací ve Francii, kde se rok před prezidentskými volbami formuje mimořádně roztržité politické pole a žádná z hlavních stran nemá jednoho silného kandidáta. Průzkumy ukazují, že jediným téměř jistým finalistou druhého kola je kandidát Národního sdružení, zatímco ostatní tábory se dělí mezi mnoho uchazečů. Text zdůrazňuje, že rozdělení hlasů může zvýšit šanci, že se do finále dostanou krajní kandidáti a to Marine Le Pen nebo Jordan Bardella a kandidáti z krajní levice Jean-Luc Mélenchon a jeho tábora. Zároveň připomíná, že průzkumy tak dlouho před volbami bývají nepřesné a situace se může změnit až těsně před hlasováním.

Midterm madness : Donald Trump and the November elections**Volební šílenství : Donald Trump a listopadové volby**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9496, p. 13-15

Článek popisuje, jak se Demokráté v americkém Kongresu připravují na možnost, že by se prezident Trump pokusil zasáhnout do průběhu nebo výsledků amerických voleb v polovině svého mandátu, které se budou konat v listopadu. Uvádí, že Trump opakovaně zpochybňuje legitimitu voleb, snaží se získat citlivá data voličů a zvažuje kroky, které by mohly narušit hlasování nebo sčítání hlasů. Článek zároveň vysvětluje, že podobné pokusy v minulosti selhaly a soudy je rychle odmítly. I přesto, že je skutečně ovlivnění výsledků nepravděpodobné, Trumpovy výroky a zásahy oslabují důvěru veřejnosti ve volební proces.

Slow and unsteady : defence tech in Europe**Pomalou a nejistě : obranné technologie v Evropě**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9496, p. 51

Článek popisuje, že evropské armády stále více spoléhají na bezpilotní systémy, ale zároveň zaostávají v jejich masové výrobě. Evropské podniky sice vyvíjejí moderní drony a autonomní technologie, ale narážejí na roztržité trh, složité zakázkové procesy a obavy armád, že modely jsou zastaralé. Německá armáda začala nakupovat domácí drony a EU podporuje evropské dodavatele prostřednictvím nových finančních programů. Závěrem je naznačeno, že se Evropa sice snaží dohnat rychle se měnící charakter moderní války, ale zatím jí chybí kapacity i jednotná strategie. -- Podrobněji k německým výdajům na obranu viz s. 17-18.

So you're saying there's a chance : our midterms model**Říkate, že je tu šance : náš průběžný model**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9496, p. 30-31

Článek vysvětluje, že volební model vytvořený redaktory The Economist předpovídá Demokratům velmi silnou pozici v nadcházejících volbách do Kongresu USA. Zejména tedy ve Sněmovně reprezentantů, kde mají podle současných dat výraznou výhodu. Opírá se o stabilní výsledky průzkumů, doplňovacích voleb a nízkou popularitu prezidenta, které společně naznačují příznivé podmínky pro opoziční stranu. Celkové výsledky souboje o Senát budou nejspíše hodně těsné, protože Demokráté musí získat křesla i ve státech, kde tradičně dominují Republikáni. Přesto mají několik silných kandidátů a v některých volebních obvodech to pro ně vypadá lépe než dříve. -- Viz také s. 7.

Special loathing : Britain and America**Speciální vztah : Británie a Amerika**

The Economist, Vol. 459, (2026) No. 9496, p. 21-22

Článek se zabývá současným největším zhoršením vztahů mezi Velkou Británií a Spojenými státy od tzv. suezské krize v r. 1956. Král Charles III. přijíždí do USA nejen kvůli výročí americké nezávislosti, ale také proto, aby pomohl uklidnit napětí mezi oběma zeměmi. Donald Trump je nespokojený s britským postojem k Íránu a Evropě, zatímco britský premiér Keir Starmer odmítá ustupovat americkému tlaku. Článek zdůrazňuje, že „speciální vztah“ slábne kvůli geopolitickým změnám, Trumpově nedůvěře k NATO a oslabeným britským ozbrojeným silám. Veřejné mínění v obou zemích se zhoršuje a Británie ztrácí svou tradiční roli mostu mezi Amerikou a Evropou. Závěrem text naznačuje, že Británie bude muset přehodnotit svou zahraniční politiku a více se opírat o evropské partnery, protože Amerika ji už nevnímá jako klíčového spojence. -- K tématu viz také s. 10.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou dostupné v Odborné knihovně MF.

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 70, (2026) č. 18**

Evropskou ekonomiku brzdí nejednotný kapitálový trh. Řešení vyžaduje ústupky členských zemí - komentář (s. 6-7); Česká ekonomika zpomalila už před válkou v Zálivu, schodek rozpočtu poroste - komentář (s. 8); Alchymie prodeje bytu. Chyby odradí kupující a sníží cenu - téma čísla (s. 12-17); Připravujeme se na tradiční válku, příští konflikt však bude zcela jiný - rozhovor s výrobním ředitelem výrobce dronů P. Bulantem (s. 18-24); Čínský humanoid trénuje v českých laboratořích. Učí se jako dítě (s. 32-35); Platby kartou jsou skutečný odkaz EET - rozhovor s L. Urbanem z Piano Group (s. 36-39); Ovládnout obchodní společnost bez potřebné většiny lze, zákon nabízí chabou obranu (s. 44-45); Výlety nejen za byznysem - infografika k cestám ústavních činitelů do zahraničí (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 70, (2026) č. 19**

Trh s bydlením se začal měnit. V letošním roce mu bude vládnout těchto pět trendů - komentář (s. 6-7); Paliva prudce zdražila. Je čas přejít na elektromobilitu? Zdražení pohonných hmot zvýhodňuje majitele aut s baterií - téma čísla (s. 12-17); Sen o zbohatnutí na investičních bytech se rozpadá, říká hypoteční influencer - rozhovor s T. Rusňákem z Gepard Finance (s. 18-24); Iluze hojnosti končí, zásoby ropy i plynu se tenčí. Hrozí další prudký růst cen (s. 26-29); Měsíc jednotného hlášení: ministerstvo si systém pochvaluje, účetní "jedou na krev" (s. 32-33); Proč by české investory mělo zajímat, kolik stojí v Americe benzin - Fed, Warsh (s. 34-36); Od července začne platit nové clo na čínské balíčky. Může změnit celý systém dovozu (s. 38-39); Trumpova drahá ropa - infografika (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 70, (2026) č. 20**

Renesanci zbrojařů nezastaví ani konec války na Ukrajině: obranný průmysl v Česku využívá konfliktu na Ukrajině a utěšeně roste, ještě většímu rozmachu ale brání řada překážek - téma čísla (s. 10-15); Mladí žijí ve strachu a Českou republiku potřebují k životu méně než jejich rodiče - rozhovor se socioložkou P. Průšovou (s. 16-22); I Wall Street umí odpouštět. Odepsané firmy znovu přitahují investory (s. 24-27); Číňané si jdou pro prázdné evropské továrny na automobily. Mohou převzít i celé značky (s. 28-29); Zemědělce čeká nejtěžší období od vstupu do EU, peněz z Bruselu ubude (s. 31-33); Klima překreslí české zemědělství. Nejohroženější jsou malé farmy (s. 36-37); Fotbalová horečka přepíná mozek a způsobuje příznaky podobné nemoci - chuligánství na stadionech (s. 48-49); Vepřo knedlo zelo z dovozu - infografika k potravinové soběstačnosti Česka (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin**Sv. 70, (2026) č. 21**

Jak se štěpí ČEZ. Co obnáší největší změna v historii firmy? Česko směřuje k největšímu majetkovému přeskupení příštích let. Jaké jsou možné scénáře? - téma čísla (s. 12-19); ČNB místo varování vypráví pohádky, inflace příští rok bude větší - rozhovor s bývalým guvernérem ČNB J. Rusnokem (s. 20-26); Kam konzervativně zaparkovat milion, aby něco vydělal (s. 28-30); Ohánějí se nožem, když ostatní střílí z pistole. Německo nesrazily energie ani byrokracie (s. 32-33); Trh s uměním padá, výhodně koupíte díla, která dříve nešlo sehnat, říká galerista Jakub Kodl (s. 34-39); Přisvojil si jméno vaší firmy na internetu někdo jiný? Víme, jak se bránit (s. 46-47); Byznysové drogy na tahu - infografika se spotřebou drog ve vybraných světových městech (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2026, č. 10**

Nefunkční digitální Česko - komentář k systému DiPSy (s. 10); Dluhová povodeň - komentář k novele rozpočtových zákonů (s. 12); Národní i globální hobby - až 40 miliard korun se v Česku ročně utrží za zboží pro kutily a zahrádkáře - téma čísla (s. 14-19); Finanční rozvědka zacílená na advokáty: podle zjištění Eura se advokáti obávají, že chystaný zákon proti praní špinavých peněz by je vystavil rizikům, jakým čelí jejich kolegova z USA za vlády Donalda Trumpa - ekonomická ochrana státu (s. 22-25); Ponziho podvod jako vykřičník - advokátní úschovy (s. 26); Propast v přístupech k ESG investování se prohlubuje: ve Spojených státech politický tlak vytlačil udržitelné investování na nižší příčky priorit -

ve spolupráci s Financial Times (s. 32-33); Německo znovu zbrojí: co to znamená pro Evropu? Paříž v rychlém německém zbrojení vidí rizika pro vlastní průmysl i pro suverenitu kontinentu - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-42); Mezi soudní síní a politikou: advokáti v meziválečném Československu tvořili společenskou a intelektuální elitu - seriál Byznys první republiky (s. 44-47); Poklad, který neleží pod zemí - talentovaní lidé (s. 58).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2026, č. 11

Ekonomická show guvernéra Michla - komentář (s. 10); Facka od Laffera - komentář k Lafferově křivce (s. 12); Strašák jménem stagflace: po čtyřech letech zažívá Evropa dějà vu: inflace pod vlivem ropného šoku kvůli válečné krizi v Íránu opět roste a centrální banky jsou tlačeny ke zvyšování úroků. Jenže to mají udělat v době stagnace evropské ekonomiky - téma čísla (s. 14-18); Expanze proteinové horečky - potraviny (s. 20-22); Dopravní snění limitují peníze: vláda Andreje Babiše má ambiciózní dopravní plány (s. 24-25); J. D. Vance se hlásí o slovo: v souboji o Bílý dům v roce 2028 se viceprezident může střetnout s ministrem zahraničí Markem Rubiem - ve spolupráci s Financial Times (s. 32-37); Škoda uvedla svůj nejlevnější elektromobil - model Epiq (s. 44); Vize pro obranu: silnější armáda, infrastruktura i společnost (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2026, č. 9

ČEZké znárodnování - komentář (s. 10); Příliš masová a drahá? Média veřejné služby nejsou nestranná, soudí část české veřejnosti. Navíc stojí moc peněz, které musí z poplatků platit občané. I proto vláda Andreje Babiše chystá jejich převod pod financování ze státního rozpočtu - téma čísla o České televizi včetně rozhovoru s Milanem Fridrichem z ČT (s. 12-20); Šest lekcí z největších finančních krizí v dějinách - ve spolupráci s Financial Times (s. 22-27); AI mění byznys od základu: nejcenější firemní komoditou jsou data - rozhovor s R. Bordonom z Dell Technologies (s. 34-36); Hormuz, chaotické pískoviště mocných (s. 50).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 100 (27.5.2026)

K hypotéce ještě spotřebák. Zadlužení lidí roste, ČNB už začala krotit banky: mezi dlužníky s hypotékou začíná přibývat těch, kteří si berou i krátkodobé úvěry (s. 1); Ano pro soláry. Vláda podpoří rozvoj obnovitelných zdrojů (s. 2); "Ukaž, kolik máš u sebe peněz!" Zákon o ekonomické ochraně státu kritizují i vníro či spravedlnost - AML (s. 4); Regulaci uvolňujeme, ale AI musí být především bezpečná, říká eurokomisařka. A naznačuje plány s cloudem - balíček technologické suverenity (s. 6); Dluhopisy republiky jsou hit. Spočítali jsme, kdy se vyplatí koupit a kdy už nebudou (s. 11); Daňové odpočty mohou firmám ušetřit miliony, přesto je podceňují - komentář (s. 14); Nastal konec rozpočtové odpovědnosti v Čechách - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 101 (28.5.2026)

Hra o Explosii - Colt je už domluvený s Francouzi. Proč má investice smysl - zájem o Explosii mají všichni tři hlavní čeští zbrojaři - CSG, STV Group i Colt CZ (s. 1-2); Stát ani po výzvě z Bruselu nechystá zastavit dotace pro Agrofert - střet zájmů (s. 3); Špatné paragrafy? Proti zhroucení celého systému jen detail, varují experti před startem stavebního zákona (s. 4); Lidé nevědí, jaké mají výnosy v penzijní aní jaké platí poplatky. Zajímá je pouze státní podpora (s. 6); Zaklínadlo jménem konkurenceschopnost: pokrok v EU vážne, v jedné oblasti se ale rýsuje (s. 11); Je nejvyšší čas, aby Západ začal mobilizovat své ekonomické síly - komentář (s. 13); Jak poznat, kde ceny bytů porostou a jakým lokalitám se raději vyhnout? (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 70, (2026) č. 85 (5.5.2026)

EET se vrátí v lednu. Vláda věří ve výnos přes 14 miliard (s. 2) a související komentář na s. 12; Měsíc od startu jednotného hlášení: ministerstvo si pochvaluje, že systém funguje, účetní "jedou na krev" (s. 3); Nájmy ve většině krajských měst letos podražily. Nejvíce si lidé připlatí v Liberci, v Praze i Brně tempo zvolnilo (s. 8); Hrozí, že přijdeme o pověst fiskálně konzervativní země - komentář (s. 13); Slabá místa firemních dluhopisů. Jak rozpoznat varovné signály a nenaletět (příl. Investice a ochrana kapitálu, s. 6).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 87 (7.5.2026)**

Jak zvýšit dluh. Babišova vláda sází na trik použitý v době "budování státu": koaliční vláda chce s pomocí dalších únikových položek změkčit rozpočtová pravidla (s. 1); Inflace meziročně zrychlila, táhly ji pohonné hmoty (s. 2); Je to jen pojistka, říká Alena Schillerová ke kritice "rozpočtového armagedonu" - rozhovor s ministryní financí o novele zákona o veřejných rozpočtech a o únikových položkách (s. 7); Pozměňte ten pozměňovák! Z novely stavebního zákona se stala nepřehledná paragrafová změt' - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 89 (12.5.2026)**

Stát chce kontrolu nad advokáty kvůli boji proti praní peněz - zákon o ekonomické ochraně státu (s. 3); Chystá se průvan v podpoře výzkumu, část programů zmizí - financování vývoje a inovací (s. 4); Ve starém penzijní "na zrušení" zůstávají statisíce Husákových dětí. Co mají stihnout ještě před důchodem? - spoření na penzi (s. 6); Zkrátit školní docházku, zrušit řízený turismus. Schillerové náměstek za SPD navrhuje radikální škrt, které nikdo nechce (s. 7); Americké akcie opět dominují. Index S&P 500 vyletěl v posledních týdnech o 16 procent (s. 12); "Jestřábí" ČNB je v klidu. Své sazby se zatím vzdát nehodlá - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 91 (14.5.2026)**

Bankám pomáhá k rekordním ziskům zájem Čechů o investice (s. 1-2); Nároky na učení, bolavá záda. Někteří do penze nevydrží, mohou využít předdůchod (s. 6); Zvyšování minimální mzdy na polovinu průměrné? Ministerstvo práce po tlaku zaměstnavatelů plán mění (s. 7); Komu pomůže předkupní právo na zemědělskou půdu? Menší farmáři tvrdí, že nahrává velkým agropodnikům (s. 9); Londýnská burza soupeří s rivaly v USA i EU, nové firmy hledá také v Česku - kapitálový trh (s. 13); Vláda si opět otevírá dveře k vysokým schodkům - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 94 (19.5.2026)**

Jednání o nastavení Nové zelené úsporám jdou do finále. Komora OZE kritizuje, že půjdou miliardy bankám - bezúročně půjčky (s. 3); Po Trumpovi letí do Pekingu Putin. Jede si pro náplast na skomírající ekonomiku (s. 7); Zlevní reforma třetího pilíře spoření, nebo spíš peníze půjdou do Dukovan? - komentář (s. 12); Vyšší rodičovská je lízátkovou náhražkou. Důvody, proč mladí nechtějí mít děti, jsou daleko hlubší - komentář (s. 13); Jaderné elektrárny nechtějí do důchodu. Svět, včetně Česka, spoléhá na prodloužení jejich provozu o desítky let (příl. Energetika, s. 2-3).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 95 (20.5.2026)**

Benzin je opět dražší než nafta. Důvodem jsou i obavy z rušení letů (s. 2); Rusům se nedaří na frontě, klesá ekonomika i obliba Putina (s. 3); Stát na superdávce ušetřil miliardy, většina příjemců ale dostane méně nebo vypadla. Ministerstvo chystá změny (s. 4); Obchodníci jsou nervózní, tlak na zemědělce stoupá. Válka proti Íránu se může brzy propast do cen potravin (s. 7); Guvernér ČNB prý klidně zdrtí ekonomiku. Proč tak tvrdá slova, proč zrovna teď? - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 70, (2026) č. 96 (21.5.2026)**

Trendy práce 2026: odtajněné mzdy mohou rozhýbat trh i zvýšit motivaci: co čeká firmy po zavedení transparentních odměn? Velká část zaměstnanců je připravená se přijít ptát na vysvětlení týkající se výše mzdy (s. 1) a související článek na s. 14; Lidé už objednali víc dluhopisů, než ministerstvo čekalo - Dluhopisy republiky (s. 2); Zahraniční dělníci často mizí dál do Evropy, firmy ale platí náklady. Data o mzdách odhalují pravý důvod (s. 3); Amerika stahuje vojáky z Polska, Evropa by měla být ale nervózní spíš kvůli jiné "díře" v obraně (s. 7).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	41
Ekonomické vědy. Ekonomie	41
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	42
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	43
Informatika. Počítače.....	43
Pojišťovnictví. Sociální péče	43
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	44
Právo.....	44
Statistika. Demografie. Sociologie	46
Veřejné finance. Rozpočet.....	46
Ostatní	47

Daně

30654

Radek Halíček

Nástroje dluhového financování podniků z pohledu daňového práva

V Praze : C. H. Beck, 2026, xiii, 214 stran : ilustrace, mapy

Monografie je určena odborníkům v oblasti daní a daňového práva. Poskytuje komplexní náhled na otázku daňových dopadů dluhového financování podniků jak v současné praxi, tak z hlediska vývoje úpravy odpočtu nákladů financování a iniciativ, současných i těch připravovaných. Nabízí řešení, jak tento odpočet regulovat z hlediska výběru daní i dalších rizik souvisejících s podkapitalizací podniků. Historické daňové zvýhodnění dluhového financování v porovnání s financováním prostřednictvím kapitálu ovlivňuje podnikatelská rozhodnutí o celkové struktuře dluhu a kapitálu. Následkem je incentivizace nadměrného dluhového zatížení podniků, které může vést k vyvádění zisků podniků ze země, kde se odehrává skutečná podnikatelská aktivita do země s nižším zdaněním. Snaha tento proces korigovat zaváděním nových a přísnějších podmínek pro odpočet nákladů na dluhové financování jeho incentivizaci snižuje, koncepčně však neřeší otázku historické asymetrie dluhového a kapitálového financování. Výklad je doplněn přehledem vývoje české právní úpravy, odkazy na vliv unijního práva, odkazy na judikatury i srovnáním zahraniční úpravy. - Vydání první - ISBN: 978-80-7699-040-1

30630IV

Miloslav Kopřiva, Magdaléna Vyškovská

Novela daňového řádu k 1.7.2025, aneb co stojí za pozornost. Zahraniční home office a jeho dopady

Praha : Svaz účetních České republiky, 2026, 64 stran

První příspěvek seznamuje s jednotlivými klíčovými změnami novely daňového řádu, která nabyla účinnosti v polovině roku 2025 (s výjimkou ustanovení s účinností až od roku 2026). Novela reagovala na potřebu zpřesnit vybrané procesní postupy a modernizovat zákonný rámec. Reflektovala vývoj v navazujících oblastech práva, reagovala na dosavadní judikaturu i dílčí podněty z aplikační praxe. Změny se dotkly např. oblasti doručování, dělené správy, daňové exekuce, možnost prominutí penále, vyloučení vzniku úroku z úroku hrazeného správcem daně. A nelze opomenout ani novou koncepci institutu hromadného prominutí či posečkání daně nebo jejího příslušenství. Následující článek se zabývá výkonem práce zaměstnance ze zahraničí - home office a všemi aspekty, které s tím souvisejí. Nejedná se jen o pracovníprávní oblast, je třeba se zamyslet i nad daňovými dopady a dopady v oblasti sociálního a zdravotního pojištění. Obsahem článku jsou jednotlivé okruhy problémů, které se s výkonem závislé práce ze zahraničí pojí a které je nutné zohlednit. Závěrečná rubrika řeší tyto otázky: končící formuláře v sociálním pojištění v roce 2026, zahraniční zaměstnanci a identifikátor ve státě residence, přijaté zálohy a jejich zahrnutí do obrátu pro účely DPH. - Okénko odborné angličtiny. - ISBN: 978-80-7626-066-5 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30655

Miroslav Titze

Makroekonomické ukazatele : praktické příklady

Praha : Oeconomica, 2026, 261 stran : ilustrace

Publikace nabízí přehledný, systematický a prakticky zaměřený výklad nejvýznamnějších makroekonomických ukazatelů, a to včetně metod jejich výpočtu, interpretace a vazeb na ostatní části ekonomického systému. Teoretický výklad je doprovázen praktickými příklady z oblasti hospodářské výkonnosti, cenového vývoje, trhu práce, vnější ekonomické rovnováhy a veřejných financí. Publikace je určena především studentům vysokých škol, je však vhodná pro všechny, kdo se zabývají aplikací makroekonomických ukazatelů v analytické praxi. - 1. vydání - Nad názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze, na obálce nad názvem: Národohospodářská fakulta. - ISBN: 978-80-245-2565-5

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

30631

Abhishek Gupta, Dwijendra Nath Dwivedi, Jigar Shah

Artificial intelligence applications in banking and financial services : anti money laundering and compliance**Aplikace umělé inteligence v bankovníctví a finančních službách : boj proti praní špinavých peněz a dodržování předpisů**

Singapore : Springer, [2024], xvi, 140 stran : obrázky

Kniha se zabývá všemi aspekty praní špinavých peněz, počínaje tradičním přístupem k finanční kriminalitě až po řešení založená na umělé inteligenci. Zabývá se také přístupem regulačních orgánů k potlačování finanční kriminality a tím, jak může spolupráce mezi finančními institucemi vytvořit robustní ekosystém pro monitorování a řízení finanční kriminality. Kniha začíná úvodem do problematiky finanční kriminality z pohledu finanční instituce, kontextu finanční kriminality a jejích různých aktérů. Součástí diskuse jsou také různé typy praní špinavých peněz, financování terorismu a nakládání se subjekty na sledovacích seznamech. V dvanácti kapitolách autoři poskytují přehled způsobů, jakými finanční instituce řeší finanční kriminalitu; různých IT řešení pro monitorování a řízení finanční kriminality; organizace dat a správy v kontextu finanční kriminality; strojového učení a umělé inteligence (AI) v oblasti finanční kriminality; systému monitorování transakcí na úrovni zákazníků; optimalizace výstrah založené na strojovém učení; vyšetřování AML; zaujatosti a etických úskalí ve strojovém učení; a jednotky pro vyšetřování finanční kriminality (FCI) na úrovni podniku, která je řízena umělou inteligencí. Součástí knihy je příloha, která obsahuje podrobný přehled různých přístupů v oblasti datové vědy. Kniha se každému tématu věnuje na základě zkušeností z praxe. - Přílohy. - ISBN: 978-981-99-2573-5 (brožováno)

30650

Davis McWilliams ; přeložil Martin Pokorný

Peníze v dějinách lidstva : příběh a tajemství nejmocnějšího vynálezu

Praha : Prostor, 2024, 350 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh : ilustrace (převážně barevné), mapy, faksimile

Význam peněz pro lidskou kulturu a civilizaci. Co jsou peníze, kdo je vynalezl, kdo zdokonalil a jak fungují? Irský ekonom McWilliams mapuje vztah mezi lidskými dějinami a peněžní technologií. Provádí historii peněz od zářezů na kosti po mince v řeckých městských státech, od matematiky ve středověkém arabském světě po Francouzskou revoluci a od vzniku amerického dolaru až po dnešní kryptoměny. Autor dokládá, že peníze patří mezi jeden z nejvýznamnějších vynálezů a objevů lidských dějin, který měnil a dodnes mění lidský život a vztah ke světu a společnosti. - V českém jazyce vydání první - Money (název originálu). - ISBN: 978-80-7260-615-3

30629

edited by Johannes Jäger, Ewa Dziwok

Understanding green finance : a critical assessment and alternative perspectives**Porozumění zelenému financování : kritické zhodnocení a alternativní perspektivy**

Cheltenham, UK ; Northampton, MA, USA : Edward Elgar, ©2024, xiii, 227 stran : grafy

Publikace zkoumá, jak se zelené finance staly klíčovou strategií finančního sektoru v návaznosti na finanční krizi z let 2007–2008, a kriticky hodnotí současné dominantní formy neoliberálních zelených financí. Kniha přináší průkopnickou analýzu tohoto tématu, zabývá se základními principy zelených financí s důrazem na kritické přístupy k mainstreamovým názorům a představuje alternativní pohledy a perspektivy. - ISBN: 978-1-80392-754-1 (vázáno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

30656

Zdenka Vostrovská, Jan Hartmann, Daniel Karásek

Základy národního hospodářství : skripta

[Praha] : Oeconomica, 2025, 252 stran : ilustrace, 1 mapa, portréty

Skripta obsahují výklad klíčových oblastí, kterými se národní hospodářství (hospodářská politika) zabývá a nabízejí minimální základní přípravu k bakalářské státní závěrečné zkoušce. Obsahují učební látku k těmto tématům: Teorie a praxe hospodářské politiky; Vývoj praktické hospodářské politiky; Fiskální a monetární politika; Sociální politika; Tržní a vládní selhání; Trh práce; Ochrana hospodářské soutěže; Sociální politika a její pojetí; Ekonomická integrace; Transformace národního hospodářství v ČR po roce 1989; Přehled významných ekonomů a další související oblasti. - 1. vydání - Nad názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta, katedra hospodářské a sociální politiky. - ISBN: 978-80-245-2578-5

Informatika. Počítače

30651

Václav Šmejkal

Digitální antitrust : EU a ochrana hospodářské soutěže v éře velkých online platform

Praha : Karolinum : 2026, 216 stran

Kniha se věnuje proměnám konkurence a její ochrany na digitálních trzích, zejména na těch, kde působí velké online platformy jako Google, Apple, Amazon, Microsoft a Facebook. Autor analyzuje dopady digitalizace ekonomiky a jednání velkých online platform z pohledu unijních předpisů na ochranu hospodářské soutěže včetně těch nejnovějších, jako je akt o digitálních trzích. Přínosem publikace je přesnější obraz toho, jak se ochrana hospodářské soutěže v EU adaptuje na změny a výzvy spojené s digitalizací ekonomiky. Text je rozdělen do dvou částí. První se věnuje obecnějším tématům ochrany soutěže v digitální ekonomice. V druhé části se výklad soustředí na specifické otázky ochrany hospodářské soutěže v éře velkých online platform: relevantní trhy, ekosystémy a konceptualizace moci online platform, algoritmy a umělá inteligence v rukách online platform, doktríny ochrany hospodářské soutěže pro éru online platform. Kniha je určena všem zájemcům o problematiku regulace trhů, o ochranu konkurenčního prostředí, a tedy i o budoucí vývoj stále více digitalizované společnosti. - Vydání první - ISBN: 978-80-246-6322-7

Pojišťovnictví. Sociální péče

30649

Marta Ženíšková

Pojistné na sociální zabezpečení : zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných : s komentářem a příklady

Olomouc : ANAG, 2026, 175 stran

Příručka obsahuje výklad k jednotlivým ustanovením zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném pro rok 2026. Uživatelé seznamuje jak se zněním jednotlivých ustanovení, tak s podrobným komentářem, který je doplněn velkým počtem příkladů. Podrobně se zabývá všemi povinnostmi zaměstnavatelů, obsahuje i výklad k pojištění OSVČ a principy pojištění podle úpravy v EU a na základě dvoustranných smluv o sociálním pojištění. - 11. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-437-7 (brožováno)

30648

Tomáš Červinka, Adam Ander

Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ : s komentářem a příklady

Olomouc : ANAG, 2026, 207 stran : tabulky

Komplexní přehled v oblasti pojistného na veřejné zdravotní pojištění vychází z legislativního stavu platného k 1.2.2026. Pozornost je věnována plnění zákonných povinností jednotlivými skupinami

plátců, postupům platným při registraci u zdravotní pojišťovny a možnosti přeregistrací. Publikace obsahuje i rozbor problematiky mezinárodního prvku, migrace pojištěnců, správné stanovení příslušnosti k předpisům při odvodu pojistného a také například problematiku zdravotního pojištění při home office zaměstnanců v zahraničí. Její součástí jsou rovněž praktické příklady. - 12. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7554-436-0 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

30647

Dominik Brůha, Petr Bukovjan, Dana Roučková, Zdeněk Schmied, Petr Beránek, Tomáš Liškutín, Zdeněk Šenk, Aleš Kalvoda, Iveta Chmielová Dalajková, Jiří Valenta

Abeceda personalisty 2026

Olomouc : ANAG, 2026, 599 stran : tabulky

Průvodce nejdůležitějších personálních činností v aktuálním výkladu s příklady. Autoři přehledně vysvětlují informace z oblasti pracovního práva (vznik, změny a skončení pracovního poměru nebo pracovněprávních vztahů, pracovní doba a doba odpočinku, překážky v práci, dovolená), personální evidence (vedení osobního spisu), odměňování, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany osobních údajů (GDPR) či whistleblowingu (přehledně jsou uvedeny veškeré povinnosti zaměstnavatele). Publikace se zabývá rovněž vztahy zaměstnavatelů k Úřadu práce, orgánům inspekce práce, ČSSZ, zdravotním pojišťovnám a odborovým organizacím. Samostatná kapitola je věnována problematice zaměstnaneckých benefitů. Součástí výkladu jsou i podrobně zpracované vzory nejčastěji používaných pracovněprávních písemností. Komentáře v publikaci vycházejí z právního stavu platného k 1.2.2026. - 16. aktualizované vydání - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-7554-435-3 (kroužková vazba)

Právo

30644

Jakub Sivák

Efektivní obhajoba

Praha : Wolters Kluwer, 2024, x, 112 stran

Cílem publikace je přiblížit strategii úspěšné a efektivní obhajoby. Autor se na problematiku obhajoby dívá pohledem obhájce, ale také státního zástupce, který se s různými formami obhajoby setkává denně. V publikaci předkládá popis střízlivé a realistické obhajoby a upozorňuje na možné nešvary a zbytečné přešlapy. Po počátečním výkladu základních pojmů následuje popis jednotlivých fází trestního řízení. Stěžejní část je pak věnována strategii obhajoby a možnostem jejího vedení. Autor se též zamýšlí nad tím, zda je vhodnější využít institutu obhájce, anebo by se měl pachatel obhajovat sám. Dále se věnuje problematice nutné obhajoby, odklonům v trestním řízení s důrazem na institut dohody o vině a trestu, probační a mediační službě, výkonu dozoru a dohledu ze strany státního zastupitelství, podmíněnému propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, podmíněnému upuštění od výkonu (zbytku) některých trestů, problematice zahlazení odsouzení a některým specifikám obhajoby právnických osob. - Vydání první - Právní stav publikace je k 1.1.2024. - ISBN: 978-80-7676-901-4

30652

Jolana Maršíková a kolektiv

Insolvenční zákon s poznámkami a judikaturou

Praha : Leges, 2025, 1128 stran

Znění zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) č. 182/2006 Sb., ve znění pozdějších zákonů (poslední zapracovaný je zák. č. 268/2025 Sb.). Autoři vykládají právní úpravu s využitím svých praktických zkušeností. Všechna ustanovení zákona jsou opatřena podrobnými poznámkami a výběrem judikatury. - 4. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7502-812-9 (vázáno)

30645

Vladimír Sládeček, Kateřina Frumarová, Olga Pouperová

Obecné správní právo

Praha : Wolters Kluwer, 2026, 509 stran

Výklad je v učebnici rozvržen do následujících kapitol: Veřejná správa a správní právo - základní pojmy; Prameny správního práva a vnitřní předpisy; Tvorbá práva ve veřejné správě, publikace právních předpisů; Správní akt jako základní forma činnosti veřejné správy; Postupy při vydávání správních aktů a jejich přezkum; Správní uvážení a neurčité právní pojmy; Opatření obecné povahy, veřejnoprávní smlouvy a další formy činnosti správy; Správní právo trestní; Správní dozor a další kontrolní činnosti veřejné správy; Veřejné užívání; Vyvlastnění; Organizace veřejné správy; Samospráva; Kompetenční spory; Veřejná služba; Kontrola veřejné správy (Ústavní soud, parlamentní kontrola, petice a stížnosti, veřejný ochránce práv, soudní kontrola, Nejvyšší kontrolní úřad, kontrola orgány státního zastupitelství); Evropské aspekty správního práva; Ochrana práv ve veřejné správě; Přístup k informacím; Odpovědnost za škodu ve veřejné správě. Výklad doplňují judikáty a odkazy na literaturu. Právní stav publikace je k 1.11.2025. - 5., aktualizované vydání - ISBN: 978-80-286-0436-3 (vázáno)

30643

Pavel Vantuch

Trestní řízení z pohledu obhajoby

V Praze : C.H. Beck, 2024, xxiv, 1414 stran

Přehledná publikace ukazuje možnosti obhajoby ve všech stádiích trestního řízení: právo na obhajobu, možnosti obhajoby, obhajoba podezřelého a obviněného v řízení před soudem, obhajoba obžalovaného v hlavním líčení, obhajoba obžalovaného v odvolacím řízení apod., úloha obhajoby při podání ústavní stížnosti obviněným atd. Autor v jedenácti kapitolách detailního výkladu reaguje na situace, které se často objevují a odpovídá na otázky, které kladou obhájci v každodenní praxi. Výklad doplňují stručné vzory nejčastějších podání obhájce. - 3. vydání - ISBN: 978-80-7400-950-1

Úplné znění zákonů (ÚZ)

30640/1682

Bankovníctví. Finanční trh : redakční uzávěrka 16.3.2026

30640/1674

Cestovní náhrady. Další náhrady a náležitosti. Odměňování v podnikatelské sféře : redakční uzávěrka 26.1.2026

30640/1683

Evropské právo : redakční uzávěrka 23.3.2026

30640/1681

Jednotné měsíční hlášení zaměstnavatele : redakční uzávěrka 2.3.2026

30640/1675

Odměňování zaměstnanců ve veřejných službách a správě : redakční uzávěrka 26.1.2026

30640/1679

Pracovněprávní předpisy. Zaměstnanost : redakční uzávěrka 23.2.2026

30640/1673

Rozpočet a financování : redakční uzávěrka 19.1.2026

30640/1677a

Sociální pojištění : redakční uzávěrka 16.2.2026

30640/1672

Účetnictví veřejného sektoru : redakční uzávěrka 19.1.2026

30640/1676a

Zdravotní pojištění : redakční uzávěrka 2.2.2026

Statistika. Demografie. Sociologie

30653

Tomáš Koblížek & Monika Hanych & Jakub Kalenský

Dezinformace a hate speech : z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti

Praha : Academia, 2025, 275 stran

Dezinformace a hate speech (nenávistný projev) se staly běžným tématem diskusí šířících se nejen na internetu a sociálních sítích. Mezinárodní výzkum těchto projevů se snaží najít odpovědi na následující otázky: Jak se dezinformace a nenávistné projevy typicky šíří? Jaký je běžný dopad jejich projevů na chování a psychiku jednotlivců i skupin a jaká rizika se s nimi pojí? Jaký typ obrany se osvědčuje, a jaký nikoli? Kniha je průvodcem po aktuálních zkoumáních dezinformací a hate speech z hlediska filozofie a právní teorie. Zahrnuje také nejnovější poznatky plynoucí z praxe zaměřené na boj s těmito projevy. - Vydání první - ISBN: 978-80-200-3650-6

30657

Ondřej Šimpach, Marie Šimpachová Pechrová

Modely ekonomických a finančních časových řad

Praha : Oeconomica, 2025, 181 stran : ilustrace

Skriptu představují průvodce metodami modelování ekonomických a finančních časových řad od základních pojmů až po pokročilé techniky modelování. Propojují teoretické základy s praktickými aplikacemi v softwaru EViews. Každá kapitola kombinuje matematickou definici pojmů, vysvětlení metodologie a názorně řešené příklady na reálných ekonomických datech. Všechny metody jsou demonstrovány na reálných datech. - 1. vydání - Nad názvem: Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky, Katedra statistiky a pravděpodobnosti. - ISBN: 978-80-245-2579-2

Veřejné finance. Rozpočet

30642I *Pouze prezenčně*

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2026 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 11. března 2026

Praha : Ministerstvo financí ČR, březen 2026, 2 svazky (různé číslování) : tabulky, grafy

Znění zákona č. 38 ze dne 11. března 2026 o státním rozpočtu ČR na rok 2026 a další vybrané dokumenty: usnesení Poslanecké sněmovny z roku 2026 a listopadu 2025; Usnesení vlády ČR 2026 a z roku 2025; Makroekonomický rámec, fiskální politika a výdajový rámec na rok 2026; Zpráva k zákonu o státním rozpočtu ČR na rok 2026; Rozpočty územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí; Tabulková část; Struktura rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví: příjmy kapitol státního rozpočtu podle druhů a výdaje státního rozpočtu podle odvětví - rok 2026, 2025 a rok 2024 - skutečnost. - Čj.: MF-14860/2026/1101. - (brožováno)

30646

Ondřej Dostal, Michal Petr

Veřejná podpora v České republice

V Praze : C.H. Beck, 2025, xiv, 117 stran

Monografie pojímá uceleným způsobem problematiku veřejné podpory v ČR se zaměřením na dosavadní působení Evropské komise ve vztahu k ČR a naopak. Jejím cílem je demonstrovat, jak jsou pravidla veřejné podpory v ČR aplikována. Práce zohledňuje všechna rozhodnutí veřejné podpory v českých případech vydaná Komisí do konce roku 2024. S uvedením konkrétních příkladů poskytuje zásadní odpovědi související s poskytováním veřejné podpory, od jejich definičních znaků přes možnosti zajištění souladu s unijním právem až po proces posuzování Komisí. Publikace detailně analyzuje relevantní unijní pravidla a judikaturu. Unikátně je nabídnut rozbor existující české právní úpravy i kvantitativní analýza – vyhodnocení, jak čteně je pro poskytnutí české veřejné podpory užíván ten který typ právního základu, jaké jsou dlouhodobé trendy, jaká je úspěšnost apod. - Vydání první - ISBN: 978-80-7699-038-8

Ostatní

30658

Casey Michel ; přeložil Jiří Chodil

Chapadla vlivu : jak američtí lobbisté a zákonodárci ohrožují demokracii na celém světě

Praha : Práh, 2025, 358 stran

Ve své knize odhaluje novinář Michel americké zahraniční lobbisty, kteří po mnoho let pracovali pro nejautoritářšší režimy na planetě. Napomáhali upevnění pozic nejruznějších diktatur a rozšiřovali po světě kleptokratickou síť. Někteří z nich se začali zaměřovat na samotnou podstatu americké demokracie. Řady těchto lobbistů rozšiřuje i stále větší počet Američanů nejruznějších profesí, působících v právnických firmách, poradenských společnostech, mezi PR specialisty, bývalými zákonodárci i univerzitními pracovníky. V knize autor ukazuje na tyto zahraniční lobbisty a prohlašuje, že někteří z nich se poté, co desítky let strávili zajišťováním nadstandardní podpory diktátorům celého světa a korumpováním americké politiky, pustili do další mise - jednou provždy zničit americkou demokracii. - Vydání první - Přeloženo z anglického originálu Foreign agents. - ISBN: 978-80-7696-094-7

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

(otevřeno i pro veřejnost)

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 16:00

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Letní výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

(otevřeno i pro veřejnost)

9:00 - 12:00 ; 13:00 - 15:00

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<https://www.mfcz.cz/cs/ministerstvo/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna>

Intranet:

<https://knihovna.urad.mfcz.cz/oknihovne.php>

International VAT monitor Finanz-Rundschau Der Betrieb Bulletin for international taxation Bankovnictví The Economist Finansy Soudní rozhledy
danová a hospodářská kartotéka Monatsbericht des BMF Hospodářské noviny Poradce veřejné správy Daně a právo v praxi EKO Politická ekonomie pa
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik Clo-douane European taxation Euro The Financial regulator Ekonomická revue Prague economic pa
WirtschaftsWoche Umsatzsteuer-Rundschau Daňový expert Kapitál Praktický poradce v daňových otázkách Deutsche Bundesbank - Monatsbericht Obo
ravní rozhledy Wirtschaft und Statistik Voprosy ekonomiki Geldpolitik & Wirtschaft Ekonom Financial Times Právník CEE Quarterly Pojistné roz
četnictví Auszüge aus Presseartikeln Národní pojištění Bundesgesetzblatt Statistiken - Daten & Analysen Ekonomické rozhledy Handelsblatt Biate
scal studies The International economy Acta Oeconomica Pragensia Finance a úvěr FinanzArchiv Conjoncture Finanční, daňový a účetní bulletin O
finanz-Rundschau Právní rádce Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále Journal of financial crime Finanzmarktstabilitätsbericht Journal of mone